TRST, četrtek
28. junija 1956
Leto XII. - Št. 150 (3388)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 20 lir
Poštnina plačana v gotovini
Tel. 94-638, 93-808, 37-338

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — Podruž. GORICA: Ul. S. Pellico 1-II., Tel. 33-82 — OGLASI: od 8.-12.30 in od 15.-18. - Telefon 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir - Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 60 din.

MALI OGLASI: 20 lir beseda. - NAROČNINA: mesečna 400, vnaprej: četrtletna 1100, polletna 2100, celoletna 4100 lir. - FLRJ: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — ZA FLRJ: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 60 - KB - 1 - Z - 375 - Izdaja Založništvo tržaškega tiska D. ZOZ - Trst

TITOV GOVOR V BEOGRADU OB POVRATKU IZ ZSSR IN ROMUNIJE

Enakopravno sodelovanje z vsemi državami ne pa vračanje v kateri koli tabor držav

Nekatere vzhodne države se še niso otresle starega - Balkanska zveza ni pokopana, temveč dobiva miroljuben značaj - Titovo stališče glede združitve Nemčije je isto kot pred beograjsko izjavo

BEOGRAD, 27. — Beograd in z njim vsa Jugoslavija sta pozdravila danes predsednika republike maršala Tita ob njegovi vrnitvi z zgodovinske poti v SZ in Romunijo.

V govoru pred železniško postajo na Trgu bratstva in edinstva je maršal Tito poudaril, da so med obiskom v Sovjetski zvezi in Romunji postavili trdne temelje prijateljskega sodelovanja s Sovjetsko zvezo in Romunijo, ker je ta obisk v skladu z jugoslovansko politiko sodelovanja z vsemi državami, ne glede na njihovo družbeno ureditev, miroljubne koeksistence in ohranitve miru v svetu. Tito je poudaril, da je želja Jugoslavije ohraniti in poglobiti svoje sodelovanje z zahodnimi državami na osnovi enakopravnosti in v duhu aktivne koeksistence. Poučaril je namen Jugoslavije upostaviti čim boljše odnose z drugimi vzhodnoevropskimi državami in je v zvezi s tem dejal, da odnosi Jugoslavije z ostalimi vzhodnoevropskimi državami niso dosegli enake višine, za kar niso odgovorni narodi teh držav, temveč vodilni, ki oklevajo glede krepitve sodelovanja z Jugoslavijo.

Maršal Tito je dalje poudaril prisrčen in topel sprejem sovjetskega ljudstva in romunskega ljudstva, ki se ne da opisati. «Pri srečanju s sovjetskim ljudstvom smo se prepričali, da je vse to, kar se je dogodilo prejšnja leta, njim popolnoma tuje in nerazumljivo in da je njihova globoka želja, da se vse to pozabi in služi kot nauk, da se kaj takega nikčar več ne ponovi.» Opisal je velik tehnični napredek v Sovjetski zvezi v vsakem pogledu. «Toda na nas je napravil največji vtis sovjetski človek, sovjetski ljudje, katerim se bere na veselih obrazih in v očeh, da se zavedajo svoje velike perspektive, da so zavestni graditelji socializma. Iz razgovorov s sovjetskimi ljudmi smo se prepričali, da se je zadnja leta napravil velik korak naprej in da jim je sedaj postalo jasno, kaj je bistvo tega velikega poleta.»

Tito je poudaril tudi izredno dober in prisrčen odnos najvišjih sovjetskih voditeljev do članov jugoslovanske delegacije, ki je omogočil sprejem zgodovinsko važnih deklaracij obeh vlad in obeh partij. «Deklaracija obeh vlad v Moskvi je velik korak naprej v nadaljevanju razvoja beograjske deklaracije. Ta izjava ponovno jasno poudarja, kakšni morajo biti naši bodoči odnosi. Njen velik pomen je v tem, da prehaja okvir dveh držav in postaja dokument mednarodnega pomena. Iz te deklaracije se vidi, da je med nami soglasje o mnogih najvažnejših vprašanjih, ki se nanašajo na utrditev miru in mednarodno sodelovanje, na odnose med obema državama in na miroljubno koeksistenco med državami z različnim družbenim sistemom. Razumljivo je, da za izvajanje te zgodovinske deklaracije lahko najbolje služi dosledno izvajanje beograjske deklaracije v vsakodnevni praksi in odnosih med narodi obeh držav in na mednarodnem terenu.»

«Globoko smo prepričani in v tem nas nihče ne more omajati, da sovjetsko ljudstvo in današnji sovjetski voditelji želijo v prvi vrsti zagotoviti mir v svetu, da bi v miru mogli graditi svojo boljšo bodočnost. To lahko človek občuti popolnoma šele tam, ko vidi, kaj delajo ti ljudje in kam streme. Mi smo to videli in se prepričali, da je sovjetskemu ljudstvu mir bolj kot vse drugo pri srcu in da so to tudi težnje najvišjih sovjetskih voditeljev».

«Naj sedaj z nekaj besedami omenim to, kako se v svetu in na raznih straneh gleda na naš obisk v Sovjetski zvezi. Iz dosedanjih komentarjev v mednarodnem tisku se vidi, da ogromna večina pozitivno gleda na ta obisk in da ga razume takšnega kakršen je: kot velik prispevek k utrditvi miru in nadaljnji razširitvi mednarodnega sodelovanja. Manjšina pa, lahko bi rekel neznaten del noče videti ali pa namerno tolmači naš obisk kot nekakšno domnevno ponovno grupiranje komunističnih sil, kot pravijo oni, proti svobodnemu svetu. Mislim, da vsakdo ki je skozi leta sledil naši zunanji politiki, ima to lahko za absurd, kajti ta naš obisk ni nič drugega nego logično izvajanje naše načelne zunanje politike sodelovanja z vsemi tistimi državami, ki to hočejo na enakopravni osnovi, politike nenehne borbe za zmago ideje, ki more in mora preprečiti nov mednarodni spopad, a to pomeni politike koeksistence med državami z različnim družbenim sistemom».

«Razume se, da ni treba prikrivati, da med državami, ki gradijo socializem, ne bi bilo prijateljskih odnosov in sodelovanja. Mi nismo nikdar skrivali in to najmanj danes, da gremo odločno po poti graditve novega in pravičnejšega družbenega sistema, socializma. Potemtakem logično, da želimo čim boljše odnose tudi z državami, ki gredo k istemu cilju».

«Ali naj to sedaj pomeni, da mislimo pokvariti naše odnose z drugimi državami, odnose z zahodnimi državami, ki smo jih ustvarili lahko rečemo v zelo hudi dobi za nas? Razume se, da mi tega ne mislimo in da želimo ne samo ohraniti sedanje dobre odnose, temveč jih želimo še dalje razširjati, ker je to v duhu naše politike miroljubnega sodelovanja in aktivne koeksistence z državami, ki imajo drugačen, t. j. kapitalističen družbeni sistem. Zato takšna in podobna ugibanja teh maloštevilnih krogov, za katere se lahko reče ne samo, da ne marajo socializma, temveč da ga sovražijo, nimajo nobene podlage. Z druge strani vem, da v kapitalističnih državah tudi tisti, ki odobravajo našo pot in naše ustvarjanje prijateljskih odnosov s Sovjetsko zvezo in drugimi vzhodnimi državami, ne delajo tega zato, ker bi socializem marali. Toda zavedajo se, da drugega izhoda ni. Če želimo sodelovanje, potem naj države sodelujejo med seboj, takšne kakršne so, če pa tega nočemo, gremo v novo katastrofo».

«Kakor koli kdo tolmači našo pot, se bo prej ali slej prepričal, da je ta pot pomemben prispevek k pomiritvi v svetu in kažipot za vse tiste, ki danes še ne morejo reči, na kakršen način je mogoče priti do mednarodnega sodelovanja, sporazumevanja in odstranitve raznih elementov, ki motijo mir. Mislim, da je splošno vzeto, nervoznost določenih ljudi brez osnove in celo škodljiva, in menim, da je potrebno z večjim realizmom gledati na vse nove elemente, ki nastajajo v razvoju mednarodnih odnosov».

«Na Zahodu je bila stalna navada govoriti o tako imenovani «železni zavesi», a sedaj, ko tako imenovane železne zavese ni več, se sami želijo graditi s takšno zaveso, namesto da bi bili logični tudi v odnosu do samih sebe in da bi delali za zbližanje tudi z narodi, za katere so trdili, in celo danes včasih trdijo, da so «za železno zaveso». V vsem tem je nekaj, kar menim, da je zelo važno v negativnem smislu in razume se škodljivo. To je pomanjkanje dobre volje za vzpostavitev kakršnega koli medsebojnega zaupanja med državami ne glede na njihov družbeni sistem. Sovjetska zveza je dala doslej že precej jasne dokaze, da ne želi vojne in da ne grozi nevarnost, da bo napravila kako napadalno dejanje».

«Z že prej sem rekel, da smo v Sovjetski zvezi in zatem v Romuniji položili trdne temelje za naše bodoče odnose. V zvezi s tem izrekam naš namen, da isto storimo tudi z drugimi vzhodnimi državami. Toda tu se postavlja vprašanje, ali so naši odnosi z vsemi temi državami prišli do take stopnje, da se tako sodelovanje, o katerem sem prej govoril, sedaj lahko vzpostavi. Odgovoril bi, da pri nekaterih so, pri drugih pa jih ni. Glede tistih držav, glede katerih odnosi še niso dosegli take stopnje, moram reči, da niso krivi narodi, temveč določeno oklevanje, določene rezerve posameznih vodilnih ljudi, ki jim je težko reči, to, kar bi morali reči, in ki menijo, da bi, če bi to rekli, padel njih ugled. Mislim, da je to napačno, ker se to tiče komunistov. Mislim, da se njihov ugled nikakor ne bi zmanjšal, temveč da bi iskrenost v stvarni želji vzpostavitve prijateljskih odnosov na novih in boljših temeljih kot so bili prejšnji, dvignili ugled v njihovih državah in v svetu sploh. Kar se nas tiče, lahko rečem, da bodo pri nas vedno lahko našli popolno razumevanje, kar je neobhodno ne samo v odnosu do nas samih, temveč tudi v odnosu do sodelovanja med državami, ki grade socializem in prav tako tudi v širšem mednarodnem smislu».

«Danes imamo zelo plodno gospodarsko in kulturno sodelovanje skoraj z vsemi državami, ki gradijo socializem. Toda naše politično sodelovanje zaostaja za gospodarskim in kulturnim. Želeli bi, da se praznina v odnosih med nami in nekaterimi državami, ki gradijo socializem, čimprej prebrodi, da bo mogoče reči, da ni nobene razlike v naših prijateljskih odnosih in v sodelovanju niti z eno od teh držav».

«S sovjetskimi voditelji smo govorili tudi o takšnih in tako važnih vprašanjih, kakor so gospodarsko sodelovanje in smo naleteli na veliko razumevanje odgovornih sovjetskih ljudi. Pri njih smo videli pripravljenost, da nam na zdravi osnovi pomagajo pri premagovanju naporov v izgradnji naše države. V prvi vrsti velja to za velike kredite pod zelo ugodnimi pogoji. To je oblika, ki nam najbolj odgovarja in kakršno bi želeli tudi v naših odnosih z drugimi državami. Ko gledamo ogromen tehnični napredek, ki ga je dosegla SZ, smo se prepričali, da so dane realne možnosti, da nam SZ posebno pomaga pri dobavi tistih investicijskih sredstev, ki so zelo važna za našo nadaljnjo izgradnjo in za izravnanje naše plačilne bilance. O teh stvareh se danes tam razgovarja naša delegacija in verjamemo, da bo vse to najugodneje in uspešno rešeno.

«Moram poudariti, da bi bilo napačno misliti, da je bil med nasim obiskom storjen kakršen koli najmanjši poskus, da bi se mi odpovedali našin dosedanjih načel o enakopravnih odnosih in o enakopravnem sodelovanju tako v gospodarskem, političnem in kulturnem pogledu. Prepričali smo se, da so vsa ugibanja tistih, ki govore, da mi baje ponovno izgubljamo našo neodvisnost in da ponovno padamo v naročje nekaterih, prazna izmišljotina, o kateri ni potrebno zgubljati besed. Prav tako lahko rečem, da se v Sovjetski zvezi ni niti trenutek in niti z eno besedo govorilo o potrebi, naj bi mi oslabili naše odnose z zahodnimi državami bodisi na gospodarskem kakor tudi na političnem in kulturnem področju. Nasprotno, njihovo stališče je isto kot naše, da je potrebno to sodelovanje nadaljevati in še razširiti, ker je to samo koristno vsem za utrditev miru in za vzpostavljanje zaupanja med narodi.»

«Kar se tiče zunanjepolitičnih vprašanj, o katerih smo govorili, lahko rečem, da so bila o vseh teh vprašanjih naša stališča enaka ali podobna, zlasti o vprašanju nemške združitve, o razorožitvi, evropski varnosti in o vlogi Združenih narodov, o tem, da je potrebno storiti vse, da bi se negotovo stanje na Srednjem vzhodu odpravilo itd.»

«Glede nemškega vprašanja so moje besede v Moskvi izražale moje osebno mnenje in mnenje naše vlade. Razume se, da nam je bilo zelo prijetno, ko smo slišali, da je tudi sovjetsko stališče o tem vprašanju podobno. S tem hočem reči, da so se v Zahodni Nemčiji brez potrebe pojavili nervozni komentarji v katerih se trdi, da smo mi sedaj spremenili naše stališče do tega vprašanja in da smo pristali na sovjetsko stališče. Več kot enkrat sem izrekel isto stališče, kakor sem ga izrekel v Moskvi in to še preden so sovjetski voditelji prišli v Beograd. To se spominjajo vsi odgovorni ljudje Zahodne Nemčije, s katerimi sem govoril, in to je znano tudi iz tiska. Potemtakem z naše strani ni v tem pogledu nobene spremembe. Odločno smo na stališču, da če hočemo začeti z realnim reševanjem tako važnih in velikih vprašanj, moramo sprejeti dejstva, kakršna so, čeprav bi včasih bila tudi neugodna za posameznike, ki na stvari drugače gledajo. Menimo, ponovno poudarjam, da je to stvar nemškega naroda, a vsi drugi imajo dolžnost, da pomagajo, da pride do realne rešitve glede združitve Nemčije.»

«Žal nam je bilo, ko smo med načim obiskom v Sovjetski zvezi videli, da so določeni krogi in del tiska v Ameriki z veliko nervoznostjo in ogorčenjem nastopali proti temu, da mi vzpostavljamo čim bolješe odnose s Sovjetsko zvezo. Slo je celo tako daleč, da se je grozilo s tem, da se takoj ukine vsaka pomoč Jugoslaviji. Znano je, da smo mi vedno izrekali zahvalo za pomoč, ki jo ameriška vlada in narod dajeta Jugoslaviji. Poudariti pa moram, da mi nismo nikoli pristali, da se nam ta pomoč daje pod poniževalnimi pogoji ali pod pogoji, ki bi nam vezali roke v naši neodvisni zunanji in notranji politiki. To je bilo v preteklosti in to bo veljalo tudi v bodoče. Reči pa moram, da smo se vsi razveselili, ko smo videli, da so najodgovornejši ljudje in večina ljudstva Amerike drugače gledali na naš obisk v Sovjetski zvezi in lahko rečem, da velika večina pravilno pojmuje naše napore, da ustvarimo čim bolješe in trdnejše zveze z vsemi državami v skladu z načeli naše zunanje politike.»

«Drugo vprašanje, ki se je ponovno pojavilo v komentarjih, in to ne v pozitivnem, pač pa v negativnem smislu, je vprašanje Balkanske zveze. Govorilo se je, da je Balkanska zveza sedaj popolnoma pokopana in da se je o tem govorilo na sestanku v Moskvi. Da, v Moskvi se je govorilo o Balkanski zvezi in to vprašanje smo načeli mi ter dali pojasnilo, kakšen značaj ima danes ta zveza in kaj je namen tega balkanskega sodelovanja. Pojasnili smo, da ni njen cilj juriš na odprta vrata, temveč da bo in da je osnova za zelo koristno in prijateljsko sodelovanje med tremi državami, ki so v določenem trenutku dale prednost vojaški strani tega sporazuma. Mislim, da balkanski sporazum kot osnova za sodelovanje ni nič izgubil in da vse bolj dobiva miroljuben značaj in da pomeni prispevek držav, ki so ga ustvarile za vzpostavljanje čim boljših odnosov z drugimi državami in za utrditev miru v svetu.»

Tito je poudaril, da sovjetski voditelji niso izgovorili niti ene neugodne besede o tem sporazumu. «Določenim krogom primanjkuje realnosti in dinamičnega gledanja na proces razvoja mednarodnih odnosov, na proces dogajanja v svetu sploh. V tem pogledu nekateri ljudje preveč zaostajajo za dogodki in gledajo stvari statično, tako da se jim vse novo in boljše zdi nekaj strašnega in mu pripisujejo negativne tendence.»

«Jasno je, da mi ne moremo od takih posameznikov zahtevati, da dialektično gledajo na proces razvoja mednarodnih odnosov, vendar pa bi se od njih lahko zahtevalo več logike in realizma, ker se je danes že v praksi pokazala blagodejnost nove poti, ki so jo sprejele mnoge in tudi velike države, da je bolje reševati razna vprašanja na miren način kot pa zaostrovati stvari s hladno vojno. To pomeni, da je danes že prišlo do tega, da je zavržena misel na obračunavanje z orožjem, ker so ljudje prišli do prepričanja, da tega ne želi noben narod.»

«Z druge strani nam je drago, da so v Grčiji in Turčiji v veliki večini pozitivno komentirali in pozitivno pojmovali značaj našega obiska v Sovjetski zvezi, in to nas ohrabruje v prepričanju, da se bodo take pozitivne tendence vedno bolj krepile in da bo naše prijateljstvo in sodelovanje vedno boljše in plodonosnejše.»

Tito je zatem govoril o obisku v Romuniji, kjer se je jugoslovanska delegacija prepričala, da so dani zelo ugodni pogoji za razširitev zlasti gospodarskih odnosov. Dodal je, da so se razgovarjali tudi o jugoslovanski narodni manjšini v Romuniji, ki je zaradi prekinitve odnosov leta 1948 prišla v zelo težaven položaj. «Odgovorni voditelji Romunije je dejal Tito, so odločno izjavili, da se bodo potrudili, da se vse krivice čimprej popravijo in da se storjena škoda poravna.» Tito je poudaril, da se je jugoslovanska delegacija med obiskom v Romuniji prepričala, da je romunskemu ljudstvu bilo zelo težko zaradi dogodkov po letu 1948, in je zaključil:

«Sodim, da je obisk v Sovjetski zvezi in Romuniji velike važnosti za nadaljnji razvoj in da bo zelo ugodno vplival na sodelovanje med narodi ne samo v tem delu sveta, nego na splošno.»

B. BOŽIČ

VOLILNI IZIDI V ŠTEVILKAH „DELODAJALSKE ZVEZE"

Občinski odbori in preorientacija levice so vzrok skrajno zamotanega položaja

Razčiščen bo le na kongresih najodgovornejših strank - Vsebina resolucije centralnega komiteja KPI - Aldo Cucchi kooptiran v vodstvo PSDI, ki se zdi, da popušča pred Fanfanijevim pritiskom

(Od našega dopisnika)

RIM, 27. — Še en dokaz odkritega vmešavanja v majske upravne volitve je dal predsednik Confindustrie dr. Alighiero De Micheli, ki je danes v Benetkah na sestanku industrijcev govoril o namenih in delovanju «trojne delodajalske zveze» in v prvi vrsti navedel sledeče številke o neposredni udelezbi svojih ljudi pri volitvah: od 5.515 kandidatov v 852 občinah je bilo izvoljenih za občinske svetovalce 2148 kandidatov, ki so imeli podporo trojne delodajalske zveze, t. j. 38,9 odstotkov. Nato je razčlenil te številke takole: v 593 občinah z izpod 10.000 prebivalci je bilo od 2444 kandidatov izvoljenih 1514 ali 61,9 odstotkov; razen tega je bilo v 184 občinah z nad 10.000 prebivalci od 1594 kandidatov, ki jih je podpirala trojna zveza, izvoljenih 400 ali 25 odstotkov; v 75 pokrajinskih glavnih mestih je bilo od 1478 kandidatov trojne delodajalske zveze izvoljenih 276 ali 19,8 odstotkov. Ni potrebno posebej poudarjati, kako težka bo še borba delavskega gibanja proti politicnemu vplivu vsemogočne zveze delodajalcev, ki je v rokah monopolistov.

Danes je bilo objavljeno besedilo sklepne resolucije, ki je bila sprejeta po zasedanju centralnega komiteja komunistične partije. V resoluciji je med drugim rečeno, da je moskovski kongres bistvenc prispeval k popolni vrnitvi osnovnih svobočin in socialistične zakonitosti, iz česar bo Sovjetska zveza črpala novo silo in novo pobudo v borbi komunistov in delavcev vseh čežel. Resolucija poudarja važnost odnosov med socialisti in komunisti «za ohranitev osnove vzajemne neodvisnosti in povezave med avantgardnimi strankami na vseh delih sveta». Na koncu resolucija še posebej poudarja zadovoljstvo KPI zaradi ponovne vzpostavitve bratskih odnosov z jugoslovanskimi komunisti in izraža željo, da bi se ti odnosi razširili na komunistične partije in na vse stranke, ki se borijo za socializem, ter na osvobodilna gibanja raznih dežel za dosego napredka v borbi za socializem in svobodo.

V zvezi z odnosi KPI in PSI je potrebno omeniti članek glavnega urednika Nennijevega glasila «Avanti» zaradi nekaterih morebitnih napačnih ocen Nennijevega nedeljskega članka o poročilu Hruščeva. Članek glavnega urednika Vecchiettija potrjuje veljavnost dosedanje politike PSI v zadnjem desetletju in nosi naslov «Ne revizija ne kapitulacija» in v njem je še posebej poudarjeno, da sedanja politika PSI nima nobene zveze s tajnim poročilom Hruščeva. Sicer pa se govori, da izraža Nennijev članek le njegovo osebno mnenje, ki ga je v najnovejši številki revije «Epoca» ponovno izrazil s trditvijo, da je vprašanje Rusije v ponovnem vzpostavljanju teptane svobode; glede KPI pa zahteva Nenni spremembo njene «prirode». Socialdemokratska «Giustizia» pa zahteva razčiščenje vprašanja: kaj je Nennijevo osebno mnenje in kaj je stališče vodstva PSI. Socialdemokratsko vodstvo pa je danes na svoji seji kooptiralo bivšega voditelja neodvisne socialistične zveze Alda Cucchija, ki je še s štirimi svojimi tovariši poslal vodstvu PSDI sklep svoje skupine, ki je izstopila iz NSZ; s tem sklepom se pozivajo vsi Cucchijevi somišljeniki, naj vstopijo v članstvo PSDI.

Na istem sestanku so socialdemokrati razpravljali o vprašanju sestave občinskih odborov v Rimu, Genovi, Palermu Milanu, Benetkah in Florenci. Govori se, da je vodstvo PSDI obvestilo posamezne federacije svoje stranke v teh mestih, naj se ravnajo po krajevnih razmerah, kar bi pomenilo vsekakor delno odstopanje od splošne direktive socialdemokratskega vodstva povsod tam, kjer stranka naleti na težave. Če so te govorice resnične, potem je jasno, da je začelo vodstvo PSDI popuščati pod pritiskom demokristjanov in liberalcev, potem ko je Segni — da ne govorimo o znamenitem nedeljskem govoru Fanfanija proti socializmu sploh — včeraj ponovno poudaril veljavnost glavne direktive zapiranja na levo in da desno.

Kljub temu pa je rebus sestavljanja občinskih odborov še vedno precej daleč od rešitve. Vedno bolj prevladuje mnenje, da bo zamotani položaj imel vpliv na usodo sedanje centrumaške vlade in da bi hotel Fanfani sporazumno z liberalci izzvati krizo vlade čimprej, ker je ocenil, da bi reševanje krize, ki bi nastala sele na jesen in ki bi jo izzvali socialdemokrati, ne bilo njemu v prid, ker bi se do jeseni socialistična enotnost že precej utrdila. K nerešenemu vprašanju sestave odborov pa moramo dodati še precej nasprotujoče si ocene sedanje preorientacije obeh levičarskih strank, kar še povečuje zmedenost položaja. Stanje verjetno ne bo moglo biti razčiščeno prej, dokler se ne bodo sestali kongresi najodgovornejših strank. Za november je predviden kongres komunistov, socialisti so sklenili zborovati v januarju, hkrati pa se že sedaj govori, da bo kongres verjetno že prej. Socialdemokratski levičarji zahtevajo še vedno sklicanje izrednega kongresa. Demokristjani sicer ne predvidevajo še svojega kongresa, pač pa se govori o nekakšni vsedržavni skupščini.

Vendar pa zadeva z vladno krizo, ki naj bi se po Fanfanijevih načrtih rešila z enobarvno demokristjansko vlado, ni tako enostavna. Agencija APE, ki je glasilo demokristjanskih levičarjev, namreč piše, da se je treba varovati pred nevarnostjo mešanja katolikov v en sam klerikalno zmerni blok, ki bi bil zadovoljen s formacijo zelo nevarne laično-ljudske alternative. Iz tega sledi, da se bodo demokristjani težko odločili prevzeti nase odgovornost za morebitno krizo. Vsekakor pa bi zvrnili to odgovornost na svoje liberalne ali pa socialdemokratske zaveznike. Kljub vsemu pa se danes s precejšnjo gotovostjo lahko reče, da v tem pogledu do jeseni ne bo posebnih novic.

Poslanci so danes odobrili proračun ministrstva za kmetijstvo. Senatorji pa so nadaljevali z razpravo o proračunu finančnega ministrstva. Pri tem je komunistični senator Pesenti vprašal, zakaj mora FIAT še nadalje uživati 40-odstotno zaščito kot da bi šlo za komaj «astalo novo industrijo in zahteval ukrepe v prid malim in srednjim industrijcem.

A. P.

Začetek stavke kmetijskih delavcev v vseh pokrajinah Padske doline

Stavka bo trajala nedoločen čas, v vseh ostalih pokrajinah Italije pa bo 24-urna stavka - Di Vittorio poudarja nujnost povišanja mezd in plač sorazmerno s povečanjem proizvodnje in dohodkov

RIM, 27. — Jutri se bo začela v vsej Padski dolini stavka kmetijskih delavcev. Stavko, ki bo trajala nedoločen čas, so proglasili sindikati kmetijskih delavcev sporazumno s tremi sindikalnimi organizacijami (CGIL, CISL, UIL).

Stavka bo v sledečih pokrajinah: Bergamo, Bologna, Brescia, Cremona, Forlì, Mantova Milano, Modena, Novara, Padova, Parma, Pavia, Ravenna, Reggio Emilia Rovigo, Venezia, Vercelli, Verona in Vicenza. V vseh ostalih italijanskih pokrajinah pa bo stavka trajala samo jutri.

Poleg tega so sindikalne organizacije določile način akcije kolonov in spolovinarjev ki bodo prekinili prodajo pridelkov, ki se ne pokvarijo, na sejmih in trgih. Poleg tega bodo koloni in spolovinarji organizirali več manifestacij in zborovanj ter bodo prekinili tudi nekatera poljska dela. Za vso državo pa je bilo določeno, da bodo prekinili skrb za živino.

Glavne zahteve delavcev, s katerimi se načelno strinjajo vse sindikalne organizacije, so sledeče: 1. takojšnja obnovitev pogajanj v vseh italijanskih pokrajinah za sklenitev pokrajinskih pogodb za kmetijske delavce in dninarje ter pogajanj za obnovitev nacionalnih pogodb, ki so že zdavnaj zapadle; 2. začetek pogajanj za spolovinske pogodbe; 3. jamstvo za popolno spoštovanje pogodbenih pridobitev glede mezd, socialnega skrbstva in drugih; 4. na spolovinarje se morajo razširiti tudi določbe o invalidninskih in starostnih pokojninah (C.I.S.L. zahteva, naj se sprejme načrt zakona, ki ga je predložil Pastore in ki določa med drugim takojšnje priznanje pokojnine spolovinarjem, ki so izpolnili 65. leto, če so moški, in 60. leto, če so ženske); 5. podvojitev sedanjih družinskih dokład v kmetijstvu, razširitev in izboljšanje bolniške pomoči in razširitev pomoči za brezposelnost.

V Milanu je tajnik CGIL Di Vittorio govoril skupini sindikalnih voditeljev. Poudaril je, da sedanji položaj označujeta dve temeljni nasprotji: stalno dviganje politicne, socialne in sindikalne zavesti delovnih množic, kar kažejo tudi zadnje upravne volitve, ter borbena navzočnost delodajalskih sil, ki se zbirajo okoli velikih monopolov, ki izvajajo vedno bolj absolutistično oblast ne samo nad gospodarskimi silami pač pa tudi nad političnimi.

Di Vittorio je med drugim tudi postavil zahtevo za zvišanje plač in mezd sorazmerno s povečanjem proizvodnje in dohodkov. Izjavil je dalje, da je samo deloma res, da se je storilnost dela povečala zaradi industrijskega napredka, ker smo hkrati priča tudi skrajnemu izkoriščanju delavcev, kateremu se je treba z vso odločnostjo upreti.

Omenil je zatem nevarnost, ki nastaja za delovno silo zaradi vedno večjega uveljavljanja mehanizacije in v bodočnosti avtomatizacije. S tem v zvezi je poudaril, da je edina pot za preprečitev nevarnosti večje brezposelnosti ta, da se doseže postopoma v vsaki tovarni posebej znižanje delovnih ur, ne da bi se mezde in plače zmanjšale.

Prva seja ministrov Commonwealtha

LONDON, 27. — Danes je začela konferenca zunanjih ministrov Commonwealtha. Sestankom predseduje britanski ministrski predsednik Eden.

Kakor poročajo, je Eden v svojem otvoritvenem govoru podal pregled svetovnega položaja in je dejal, da spada ta konferenca v proces, katerega namen je «postaviti most» med dvema blokoma, na katera je svet razdeljen. Eden je pozval predstavnike držav Commonwealtha, naj se sporazumejo, da bi svoje napore prenesli s področja oboroževanja na področje pridobivanja surovin, in naj s tem strnejo Commonwealth v blok, ki bo lahko veljal kot «tretja gospodarska sila» v svetovnih zadevah. S tem bi Commonwealth prispeval k zbližanju med ZDA in SZ in bi hkrati lahko uspešno tekmoval v gospodarstvu v okviru «tekmovalne koeksistence». Eden je tudi pozval svoje kolege, naj izrečejo mnenje, ali je za njihove dežele še vedno potrebna sedanja raven bremen za obrambne stroške. S tem v zvezi je omenil, da je britanska vlada prav včeraj sporočila, da bo znižala vojaške izdatke v tem letu za 76 milijonov šterlingov.

Eden je tudi omenil «trajni proces» za izpolnitev prepada med Sovjetsko zvezo in ZDA ter je s tem v zvezi omenil konferenco, ki je bila lansko leto v Ženevi, svoj nedavni obisk v Washingtonu in obisk sovjetskih državnikov v Londonu. Eden je tudi izrekel upanje, da bo po ameriških predsedniških volitvah ponovno obiskal Washington in nakazal možnost, da se prihodnje leto skliče nova konferenca na najvišji ravni.

Uradno poročilo, ki so ga objavili po današnji seji, pravi da so danes govorili o splošnem mednarodnem položaju in da se bodo razgovori o tem nadaljevali jutri na plenarni seji.

Na tiskovni konferenci je minister za odnose s Commonwealthom Lord Home izjavil, da o tej seji ne bo objavljeno nobeno poročilo.

Začetek razgovorov med SZ in Iranom

MOSKVA, 27. — Danes zjutraj so se začeli uradni sovjetsko-iranski razgovori. Sovjetsko vlado so zastopali Vorošilov, Hruščev, Bulganin, Mikojan in drugi predstavniki zunanjega ministrstva. Iransko vlado pa sta zastopala šah in minister za trgovino Ibrahim Kašani.

Opolčne je Bulganin priredil šahu in njegovi soprogi kosilo v Kremlju in ob tej priliki sta si šah in Bulganin izmenjala zdravici.

Izid volitev na Islandu zaskrblja ameriško vlado

Dullesove izjave o ameriškem oporišču v Keflaviku, o odnosih z Jugoslavijo in o razgovorih s Pineaujem - Nevarnost stavke 650.000 metalurških delavcev

WASHINGTON, 27. — Na današnji tiskovni konferenci je državni tajnik Dulles govoril o raznih mednarodnih vprašanjih. Glede Nemčije je izjavil, da namerava «Zahod še dalje pritiskati na SZ, da bo mogoče doseči nemško zedinjenje». Dejal je, da sta on in Adenauer na svojih zadnjih razgovorih v Washingtonu ugotovila, da je potrebno glede združitve «voditi kaj več kakor izključno pasivno politiko». Dulles je dodal, da Adenauer ne verjame, da bo združitev mogoče doseči z neposrednimi pogajanji med Bonnom in Moskvo.

Glede Jugoslavije je Dulles dejal, da washingtonska vlada skrbno sledi vprašanju odnosov med ZDA in Jugoslavijo. Dejal je, da do sedaj «ni nobenega dokaza, da bi maršal Tito sprejel položaj podrejenosti do SZ ob priložnosti svojega obiska v Moskvi». «ZDA, je dodal Dulles, niso še dokončno ocenile Titovega potovanja v Sovjetsko zvezo», in je izrekel upanje, da ameriški kongres, ki sedaj razpravlja o pomoči tujini, ne bo napravil nič takega, kar bi škodilo odnosom med ZDA in Jugoslavijo.

Zatem je Dulles izrekel mnenje, da je nadzorstvo Moskve nad tujimi komunističnimi strankami v veliki meri ošibelo. Po njegovem mnenju je prišlo do upora proti temu nadzorstvu, in dvomiti je, da bo še mogoče izvajati nadzorstvo kakor v preteklosti.

V zvezi z volitvami na Islandu je državni tajnik dejal, da stališče Islanda glede ameriškega oporišča v Keflaviku «ni posledica komunističnega uspeha», pač pa posledica zmanjšanja nevarnosti vojne v svetu. Dulles je dejal, da so ZDA zasedle oporišče v Keflaviku v imenu NATO in da zaradi tega spada morebitni umik iz tega oporišča v pristojnost NATO.

Že včeraj, takoj ko so bili objavljeni izidi volitev na Islandu, je Dulles na nekem kosilu izjavil, da bo zaradi tega izida morda potrebno, da ZDA odpravijo svoja oporišča na Islandu in drugje. Dejal je: «Spričo izida islandskih volitev bomo morali revidirati naša stališča in bo morda potrebno odpraviti oporišča tam in drugje.» Ni znano, katera druga oporišča je Dulles mislil.

V svoji konferenci je Dulles tudi izjavil, da se popolnoma strinja s francoskim zunanjim ministrom o potrebi povečanja izmenjave med Vzhodom in Zahodom. Dodal pa je, da nastajajo težave, ko je treba to načelo izvajati.

Na vprašanje, kaj misli o izjavah, ki jih je podal Pineau v Washingtonu, (Pineau je dejal, da mora Zahod izkoristiti novo orientacijo v Sovjetski zvezi, da razširi zahodne ideje v SZ), je Dulles odgovoril, da se strinja s temi načeli. Dodal je, da so obširne spremembe v SZ in ostalih državah po njegovem mnenju posledica vedno večje izobrazbe sovjetskega ljudstva.

Dulles je dalje dejal, da ni bilo nobenih težav za sporazum med njim in francoskim zunanjim ministrom «o širokih temeljnih načelih». Francosko-ameriški razgovori pa niso dovolili, da bi načeli podrobno uveljavljanje teh načel. «Mogoče je, je dodal Dulles, da bi nastala nasprotja, če bi začeli tako diskusijo, prav tako kakor so nasprotja v ameriški vladi glede izvajanja teh načel».

Na koncu je Dulles izjavil, da se bodo glede odnosov med Vzhodom in Zahodom prihodnje dni začeli razgovori med člani vlade in državnim svetom za varnost.

Ena izmeč največjih severnoameriških železarskih industrij «United Steel Corporation» je sporočila, da bo začela ta večer ohlajevati svoje visoke peči, ker je možno, da bi začelo 650.000 metalurških delavcev ZDA v soboto opolnoči vsedržavno stavko. Če se peči ne bi ohladile, bi nastala znatna škoda, če bi delavci začeli stavkati kot je v načrtu. Verjetno bodo tudi druge družbe posnemale ta vzgleč.

Po novejših vesteh pa so pogajanja med obema strankama, sindikalno organizacijo metalurških delavcev ter lastniki jeklarn, dospela v novo fazo. Tri velike ameriške železarske družbe so ponudile novo kolektivno pogodbo in mogoče bo to preprečilo stavko. Podrobnosti o novih predlogih jeklarn niso znane, vendar se zdi, da je predvidena kolektivna pogodba za tri leta ter povišek plače za 10 centov na uro za prvo leto. Prvotno so jeklarne predlagale kolektivno pogodbo za pet let ter povišek 7,5 centa na uro; ta predlog pa je sindikat zavrnil.

Zadnja vest pa javlja, da je metalurški sindikat sporočil, da je pripravljen počaljšati veljavnost sedanje delovne pogodbe le za 15 dni, torej do polnoči 16. julija. V tem času bi se poskušala najti rešitev, po kateri bi se delavci izognili stavki v železarski in jeklarski industriji.

URADNO POTRJEN SESTANEK TITO - NEHRU - NASER

Sestanek bo v Jugoslaviji sredi meseca julija

BEOGRAD, 27. — V Beogradu so danes uradno javili, da bo sredi julija prispel na vabilo predsednika Tita na

VREME VČERAJ
Najvišja temperatura 25,9, najnižja 16,1, ob 17. uri 24,2 st.; zračni tlak 1017,1 pada, veter 6 km na uro jugozahodnik, vlaga 46 odst., nebo 3/10 pooblačeno, morje skoraj mirno.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Danes, ČETRTEK 28. junija
Irenej, sp., Zorana
Sonce vzide ob 4.18 in zatone ob 19,59; Dolžina dneva 15.41. Luna vzide ob 22.25 in zatone ob 9.23.
Jutri, PETEK 29. junija
Peter in Pavel, ap., Pernislav

ŠE VEDNO NEREŠEN SPOR O AKORDIH V OBRATIH CRDA

Delavci ladjedelnic so tudi včeraj zapustili delo pred koncem urnika

V Tržiču so se sestali predstavniki notranjih komisij vseh tržaških in tržiških obratov

Včeraj ob 15.30 so vsi delavci obratov CRDA v Trstu zapustili delo v protest proti groznjam ravnateljstva, da bo vpisalo delavcem v njihove osebne liste opomin, če se bodo še nadalje vzdržali nadurnega dela. S tem so delavci še enkrat pokazali ravnateljstvu, da se ne dajo ustrahovati z metodami pritiska, ki ne bodo mogle nič zaleči.

Včeraj so se v Tržiču sestali predstavniki vseh notranjih komisij obratov CRDA iz Trsta in Tržiča ter razpravljali o nastalem položaju. Doslej še ni znano, kaj so sklenili. Vsekakor bodo kasneje sporočili, kakšne oblike stavkovne borbe bodo uporabili, da prisilijo delodajalce k popuščanju. Predvčerajšnjim pa je šla delegacija kovinarjev stare Delavske zbornice k dr. Palamari in ga prosila, naj posreduje v sporu.

Med delavci vlada hudo ogorčenje zaradi ravnanja ravnateljstva CRDA. Številni delavci so mnenja, da bi bilo treba borbo zaostriti, nakar bi moralo ravnateljstvo vsekakor popustiti, saj je sedaj dovolj naročil in je zato najbolj ugoden čas za odločno stavkovno borbo. Vsi delavci tudi pravijo, da bi se morala enotnost sindikalnih organizacij v tej akciji še bolj okrepiti ter da bi se morala rešiti tudi druga vprašanja razen akordov, zlasti pa vprašanje izenačenja mezd tržaških kovinarjev z mezdami genovskih. Vse trditve, da je treba reševati razna vprašanja po vrsti ne pa skupno, so po mnenju delavcev zgrešene, kajti železo je treba kovati, dokler je vroče. Tega se morajo zavedati predvsem vsi sindikalni voditelji.

Za sestavo občinskega odbora

Preložen sestanek predstavnikov 4 strank

Sestanek med KD, PSDI, PRI in PLI, ki ga je Krščanska demokracija sklicala za drevi, je bil preložen na jutri ob 11. uri dopoldne. Sestanek je bil preložen zato, ker socialdemokrati niso zagotovili svoje udeležbe in so sporočili demokristjanom, da se bo nocoj sestalo njihovo vodstvo za izvolitev političnega tajnika in njegovih namestnikov.

Kot je znano, so demokristjani sklicali ta sestanek v upanju, da prepričajo socialdemokrate in republikance na nadaljno sodelovanje v štiristranskem občinskem odboru skupno z njimi in liberalci. Kazno pa je, da Krščanski demokraciji ne bo uspelo prepričati socialdemokratov in republikancev za sodelovanje. Obe stranki sta že odkrito povedali, kaj hočeta. PSDI zahteva usmeritev občinskega odbora na levo skupno s PSI-UP, PRI pa je že sklenil, da sploh ne bo sodeloval v tržaškem občinskem in niti ne v pokrajinskem odboru. To pomeni, da je ta poslednji demokristjanski poizkus za sestavo štiristranskega občinskega odbora ali pa vsaj za podporo teh dveh strank enostranskemu demokristjanskemu odboru že v kali zamrl in da ne bo rodil nobenih sadov.

Sicer pa ni še popolnoma jasno kaj pravzaprav mislijo napraviti demokristjani, ker nočejo dajati nobenih izjav in se sklicujejo na jutrišnji sestanek in na dokončni sklep njihovega pokrajinskega odbora, ki se bo ponovno sestal v soboto. Ve pa se, da so nekateri člani vodstva KD pripravljeni sestaviti enostranski demokristjanski odbor, če ne bodo mogli pridobiti na svojo stran vsaj socialdemokratov. Ti pa so že izjavili, da ne bodo podprli nobenega občinskega odbora, če ne bo usmerjen na levo in odločno zavračajo enostransko demokristjansko rešitev. Pričakujejo pa, da bodo na današnjem sestanku vodstva PSDI dokončno odgovorili demokristjanom glede jutrišnjega sestanka. Zdi se celo, da se socialdemokrati tega sestanka ne bodo niti udeležili, saj je njihov dosedanji politični tajnik prof. Lonza na kongresu izjavil, da jih ta sestanek ne zanima in da se ga ni treba niti udeležiti.

Stavka delavcev lesne stroke

Delavci lesne stroke se še vedno vzdržujejo nadurnega dela. Pisali smo že, da se pričakuje tudi celodnevna stavka. Včeraj pa je «Il Piccolo» pisal, da bo stavka v soboto. Sindikalni organizaciji te stroke, pri kateri smo se pozanimali, ali je ta vest točna, sta jo zanikali. Vsekakor pa nameravata napovedati stavko in bosta pravočasno sporočili dan in vse podrobnosti.

Proti odpustom v podjetju "Ist. Farmacoterapico Triest."

Uslužbenci trgovinskega odseka podjetja «Istituto Farmacoterapico Triestino» so se včeraj sestali na enotni skupščini in sprejeli resolucijo, naslovljeno na dr. Palamaro, Zvezo industrijcev, urad za delo itd. V resoluciji poudarjajo, da so po poročilih predstavnikov obeh sindikalnih organizacij o vznemirljivem položaju v podjetju v zvezi z namero, da se proda trgovinski oddelek, kar bi povzročilo odpust 60 uslužbencev, soglasno odobrili dosedanjo akcijo obeh sindikalnih organizacij. Nadalje izjavljajo, da začnejo takoj protestno gibanje, da opozorijo s tem mestne oblasti, javno mnenje in vse delničarje družbe na resnost položaja in na odgovornost ravnateljstva podjetja, kajti prodaja omenjenega oddelka bi pomenila povečanje brezposelnosti v že tako slabem gospodarskem položaju mesta. Končno pooblaščajo z resolucijo obe sindikalni organizaciji, da nadaljujeta započeto akcijo za ugodno rešitev spora.

Danes zjutraj ob 7.15 se bodo uslužbenci sestali na skupščini in razpravljali o stavki, ki jo bosta oba sindikata na vsak način napovedala.

KMET JE POSEJAL PŠENICO, DRUGI SO JO HOTELI PREDČASNO POŽETI

ZARADI KRIVIČNEGA RAVNANJA VSE VEČJE OGORČENJE KMETOV

Čeprav manjka le še dvajset dni do žetve, bi hoteli zaradi gradnje nove ceste uničiti pridelek - Kmetje od Domja zahtevajo pravico

Slovenski kmetje, ki imajo pri Domju svoja lepa posestva, so zopet razburjeni. Naši čitatelji se še spominjajo, kako so pred nedavnim prišli na njihovo «trenutno» razlaščeno zemljo tehniki in delavci v močnem spremstvu policije, da bi nadaljevali z delom pri gradnji nove krožne avtomobilske ceste, ki bi uničila najlepša zemljišča. Ta «poseg» je trajal le en dan, a je zadostoval, da je ogorčenje kmetov prikipelo do vrhunca.

Predvčerajšnjim pa, ko si pač ni nihče mislil, da bodo spet prišli, je na s pšenico posejani njivi zapela kosa. Toda kosec ni bil kmet, ki je sejal, temveč delavec, ki mu je geometer pokazal, kje naj pokosi. Ne da bi o tem obvestili lastnike, kaj še da bi ga vprašali za dovoljenje: meni nič tebi nič so prišli na njivo, začeli kositi, na čistino zabijati količe in ko se je lastnik zaradi tega razburil, so mu odgovorili, da je to njihova pravica.

Kmet je sejal, drugi žanjejo. Ali je to pravica? Dobrih dvajset dni manjka, da bi žito sezrelo, a podjetje, ki cesto gradi, tega ne upošteva in je pripravljeno uničiti pridelek samo da bodo imeli drugi korist, ne pa kmet.

Hočejo pokriti vodnjak s pitno vodo, oddaljen od hiše niti 30 metrov, ne da bi poprej poskrbeli za napeljavo novega vodovoda. Kako je sploh mogoče, da nekomu odvzamejo vodo, ne da bi poprej poskrbeli za drugo? Ali morda menijo, da je kmetu vseeno, če gre po vodo zase in za živino s hriba po strmi poti v dolino, ko pa ima svoj vodnjak z dobro pitno vodo nekaj korakov za hišo? Ali je to pravica?

Ali je pravica, da mu zasujejo drugi vodnjak, katerega vodo s pridom uporablja za namakanje njiv, ki mu prinašajo edini zaslužek? Ali je morda pravica, da mu izrujejo oziroma izkopljejo trte in sadno drevje, da ne govorimo o drugih drevesih?

In vse to na osnovi dekreta ki daje polnomočje izkoriščevalcu, medtem ko se kmet, ki je pri stvari najbolj prizadet ne more upreti, čeprav ve in čuti, da se mu godi v nebo vpijoča krivica.

Tako ravnanje, pravijo prizadeti posestniki, pomeni provokacijo slovenskih kmetovalcev pri Domju. Namesto da bi se vsedli za mizo, se mirno pogovorili o ceni, o taki ceni, ki nas ne bi oškodovala, prihajajo na našo zemljo s policijo ali pa skrivaj, da jih ne bi videli in da bi nas postavili pred izvršeno dejstvo. Kaj hočejo s tem doseči? Morda to, da bi kateremu od nas, sicer povsem upravičeno, zavrela kri, da bi izgubil razsodnost in storil kaj takega, da bi ga zaradi nepremišljene kretnje zaprli in morda še postavili pred sodišče?

Toda kmetje nočejo tega. Oni se bodo sicer borili za svojo zemljo, kajti vedo, da je pravica na njihovi strani, pa naj imajo drugi ne enega, temveč deset dekretov v rokah! Zato so odločeni vztrajati v tej, na žalost neenaki borbi, vendar z legalnimi sredstvi, saj tudi vedo, da uživajo moralno podporo vsega slovenskega in delovnega prebivalstva sploh.

V mesecu juniju bo Ljudska knjižnica zaprta zaradi počitnic.

SNG za Tržaško ozemlje

Predstava «Ženitev» najavljena za Škedenj dne 29. t. m. odpade zaradi tehničnih ovir.

V petek, 29. junija 1956 ob 21. uri na prostem v BOLJUNCU (Na jami) komedija

Ferdinanda Rogerja

3 + ENA

V soboto 30. junija 1956 ob 21. uri v dvorani na stadionu «PRVI MAJ», Vrdelska cesta 7

premiera

Joseph Kesselring

Arzen in stare čipke

(Arsenic and old Lace)

Igra v treh dejanjih (štirih slikah)

Prevedel: H. G.
Režiser: NADA GABRIJELČIČEVA
Scenograf: JOŽE CESAR

Osebe: Abby Brewster - Ema Starčeva; prečastiti dr. Harper - Stane Raztresen; Teddy Brewster - Modest Sancin; stražnik Brophy - Danilo Turk; stražnik Klein - Silvij Kobal; Martha Brewster - Leli Nakrstova; Elaine Harper - Tea Starčeva; Mortimer Brewster - Miha Baloh; Mr. Gibbs - Josip Fišer; Jonathan Brewster - Rado Nakrst; dr. Einstein - Jožko Lukeš; stražnik O'Hara - Stane Starešinič; poročnik Rooney - Julij Guštin; Mr. Witherspoon - Anton Požar.

Ponovitev v nedeljo 1. julija 1956 ob 17. uri v dvorani na stadionu «PRVI MAJ», Vrdelska cesta 7

Prodaja vstopnic v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20 od danes 28. junija dalje ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni dvorane

Prosvetno društvo «IGO GRUDEN» v Nabrežini prizedi v petek 29. junija ob 17. uri v kino dvorani v NABREŽINI

javen nastop gojencev podružnice šole Glasbene Matice iz Nabrežine

Nastopil bo tudi pevski zbor in nekateri gojenci šole Glasbene Matice iz Trsta. Prijatelji mladine vljudno vabljeni! Vabila so na razpolago eno uro pred pričetkom pri blagajni kino dvorane.

ZAKLJUČENO PRIKAZOVANJE AVSTRIJSKIH FILMOV

Župan Beiruta poudarja tradicionalne vezi s Trstom

Svečanost na tržaškem županstvu - Številne manifestacije ob dnevu arabskih držav - Dan Avstrije preložen na prve dni julija

Beirutski župan na tržaškem županstvu

Včeraj je ob 8.25 prispel v Trst župan Beiruta g. Georges Bey Assi, katerega so na tržaški postaji sprejeli tržaški župan, tajnik velesejma in drugi občinski funkcionarji.

Točno ob 11. uri se je na županstvu pričela svečanost, posvečena prijateljstvu obeh mest. Na svečanosti je tržaški župan pozdravil v daljšem govoru visokega gosta in mu izročil pergament ter žig mesta Trsta.

V svojem govoru je župan Beiruta poudaril tradicionalne vezi med Beirutom in Trstom in podčrtal, da se bodo v mednarodnem ozračju miru te vezi še utrdile na osnovi povečane trgovinske izmenjave. Nato je izročil tržaškemu županu lepo izdelano skrinjico z mestnimi ključi Beiruta.

Ob zaključku svečanosti je imel krajši pozdravni govor še predsednik velesejma ing. Sospisio. Ob 13. uri je tržaška občina priredila gostom svečano kosilo, popoldne pa si je župan Beiruta ogledal mesto in okolico.

V okviru velesejemskih prireditev in manifestacij je bilo tudi večdnevno prikazovanje avstrijskih filmov v tukajšnjem Avditoriju. Dejstvo je namreč, da Avstrijci svojih filmov ne morejo prav plasirati v Italiji, zato je imelo to predvajanje seveda trgovinsko-propagandni značaj.

Za zaključek so prihranili za včerajšnji večer film režiserja Hartla «Mozart», ki so ga predvajali pred številnim povabljenim občinstvom. Ploskanje na koncu je bilo gotovo bolj znak kurtoazije kot pa izraz zadovoljstva nad filmom, ki pač ni mogel zadovoljiti. Zlasti prvi del je razvlečen in prazen. Pa tudi v drugem delu ni pravzaprav ničesar, kar bi nam pokazalo Mozarta umetnika. Nedomiselna režija je film razbila, pa tudi igralske kreacije se izgubijo v sivi povprečnosti. Glasba velikega mojstra filma še ne more rešiti. Pred filmom je bil na sporedu še kratkometražni film o nedosegljivih in nenadkriljivih Wiener Saengerknaben. Zopet velja tudi tukaj, da zasluži vse superlative samo petje mladih umetnikov, medtem ko je režijska obdelava zopet primitivno neinvencjozna.

Zaključnemu dnevu avstrijskega filma sta prisostvovala generalni tajnik italijanskega nacionalnega združenja kinematografske industrije dr. A. Valignani in predstavnik generalnega direktorja za javne predstave dr. R. Derrigo. Dopoldne sta se sestala oba italijanska predstavnika s predstavniki avstrijskega filma, ob 13. uri pa je vse goste povabila uprava velesejma na častno kosilo. Ob tej priliki so si gostje izmenjali napitnice, v katerih so ugotovili ugoden uspeh dnevov, posvečenih avstrijskemu filmu in izrazili prepričanje, da bo do podobne manifestacije prišlo tudi prihodnje leto.

Današnji dan je posvečen arabskim državam. Že včeraj so za to priliko prišli v Trst številni diplomatski predstavniki in poslovni ljudje arabskih držav.

Razne manifestacije v zvezi z dnevom arabskih držav se bodo pričele ob 10.30, ko si boco gostje ogledali velesejem. Ob 11. uri se bodo udeležili svečanega kosila, katerega bo priredila uprava velesejma, ob 16.30 pa bo v prostorih trgovinske zbornice v Ul. San Nicolò 5 zasedanje, posvečeno italijansko-arabski izmenjavi.

«Dan Avstrije», ki bi moral biti po programu včeraj, je bil na željo avstrijskih predstavnikov prenesen, ker Avstrijci zaradi sestavljanja nove vlade niso mogli zapustiti Dunaja. Avstrijski predstavniki bodo prišli v Trst prve dni julija.

Nabiralna akcija Delavske zbornice

V okviru kampanje za sklad sindikalne solidarnosti CGIL je nova Delavska zbornica v Trstu razpisala nabiralno akcijo pod geslom: «Uro dela za močnejšo novo Delavsko zbornico CGIL v Trstu».

Odbori raznih kategorij razpravljajo o finančnih smotrih, ki jim jih je postavila upravna komisija nove Delavske zbornice CGIL ter pripravljajo načrte dela, da te smotre uresničijo. Med drugimi so sprejeli predlagane načrte uslužbenci krajevnih ustanov, ACEGAT, uslužbenci bolnišnic in tiskarji. Člani odbora sindikata petrolejskih delavcev so začeli nabiralno akcijo s tem, da so prispevali vsak po 500 lir. Sedaj je v teku nabiranje prispevkov med voditelji in osebjem osrednje sindikalne organizacije.

Natečaj za zaročence

Združenje julijskega tiska sporoča, da se je včeraj sestalo razsodišče natečaja «Uresničimo ljubezenski sen», sestavljeno iz novinarjev, sodnika, predstavnika javne uprave, predstavnika velesejma, pokrajinske ustanove za turizem, duhovnika ter drugih oseb, ki zastopajo novinarski krožek. Razsodišče je proučilo 80 prošenj tržaških zaročencev. Posebno natančno so proučili nekatere primere in danes se bodo ponovno sestali. Natečaj se konča 3. julija na gradu Sv. Justa. Zaročenca, ki bosta izbrana, bo predstavil Mike Bongiorno. Med gledalci bodo organizirali natečaj z ugankami. Zmagovalcem bo podjetje «Stock» darovalo zlatnik, vreden 40000 lir z napisom «Uresničimo ljubezenski sen». Izbranima zaročencema bodo izročili naslednja darila: stanovanje v najem, 100.000 lir za male stroške, ki jih je dala na razpolago Tržaška posojilnica, poročno potovanje na stroške UTAT, spalnico podjetja Zerial, poročno obleko podjetja Beltrame, spominski album, škatle za konfete in vizitke, potovalno torbo, potovalno obleko in cvetje. Župan Bartoli pa bo daroval zaročencema poročna prstana.

Opekla se je

Meč delom v kemični čistilnici «Angelo» na Istrski cesti se je 16-letna Livia Vanon iz Ul. Baiamonti ponesrečila, zaradi česar se je morala z delodajalčevim avtom zateči v bolnišnico.

Ker so ji dežurni zdravniki ugotovili opekline druge stopnje na desni roki, so jo pridržali na dermatološkem oddelku, kjer so mnenja, da bo okrevala v 20 dneh.

PREPOVEDANO LETOVANJE VOJNIH SIROT

Zakaj so otrokom onemogočili koristni oddih v Sloveniji?

Izgovor o meningitisu ne drži, saj je letovanju namenjeno področje oddaljeno približno 200 km od bivše cone B

Zveza vojnih invalidov za Tržaško ozemlje je nameravala letos, kot že prejšnja leta, organizirati za otroke svojih članov in vojne sirote letovanje v Sloveniji, še posebno ker je v tem smislu prejela vabilo Zveze vojnih invalidov Slovenije. Letovanje bi moralo biti v Retečah pri Škofji Loki na Gorenjskem, t. j. v klimatskem področju, kjer so vsi pogoji, da bi se otroci fizično in moralno okrepili.

Priprave so bile v polnem teku, ko je prišlo iz Rima nenadno sporočilo, da se letovanje ne sme prirediti, in sicer zaradi tega, ker naj bi v bivši coni B ugotovili več primerov meningitisa. Pristojne italijanske oblasti so na ta način onemogočile letovanje večji skupini otrok, ki ne živijo v ugodnih socialnih razmerah in ki jim je zaradi tega onemogočeno, da bi preživeli vsaj nekaj dni izven svojega mesta.

Nič ne bi rekli, če bi ta prepoved prišla v primeru, da bi se letovanje organiziralo nekje v Izoli ali Piranu, kajti razumljivo je, da je v primerih nalezljivih bolezni nujno poseči po vseh ukrepih, ki naj onemogočijo njihovo širjenje. Toda v tem primeru je drugače, kajti Reteče pri Škofji Loki niso ne Izola in ne Piran, torej kraj, kjer ni meningitisa ali kakih drugih nalezljivih bolezni in ker je med bivšo cono B ter Gorenjsko vsaj kakih 200 km razdalje.

Zato se vprašamo: Ali je to edini in resnični vzrok, da so italijanske oblasti letovanje prepovedale,

Naj pri tem omenimo, da je pred nedavnim prišla v Slovenijo skupina avstrijskih otrok, katerim bodo sledili še drugi, medtem ko je odšla na letovanje v Avstrijo prva skupina slovenskih otrok. In to kljub temu, da so v bivši coni B zabeležili nekaj primerov meningitisa, kajti nikomur ni padlo na misel, da bi zaradi tega onemogočili otrokom letovanje v krajih, ki so od «okuženega» področja oddaljeni več sto kilometrov.

Kaj to pomeni? To pomeni, da so med Avstrijo in Jugoslavijo tudi na tem področju dobri odnosi, ki jih žal pri nas še pogresamo. Prepričani smo namreč, da je izgovor o meningitisu le za lase privlečen in da je treba pravi vzrok iskati drugje. Zato menimo, da ta prepoved ne koristi izboljšanju medsebojnih odnosov, posebno še v primeru, ko gre za socialno in humanitarno akcijo v korist revnih otrok in vojnih sirot.

S SEJE IZVRŠNEGA ODBORA SGKZ

DELO IN NAPORI SGZ

Predlog za ustanovitev muzeja, kjer bi bil zbran najrazličnejši etnografski material

Na sinočnjem zasedanju izvršnega odbora Slovenske gospodarsko-kulturne zveze so razpravljali predvsem o delovanju Slovenskega gospodarskega združenja, ki je včlanjeno v Zvezi. Predstavnik Združenja je na kratko obrazložil napore, da se Združenje uveljavi v tržaškem javnem življenju in da se gospodarsko okrepi slovenski življ na tem ozemlju. V tej zvezi je predstavnik omenil številne akcije Združenja v zaščito slovenskih gostilničarjev, poudaril, da se je v zadnjem času stalno večalo število članstva in navedel tudi druge dobro uspele pobude Združenja. Med temi pobudami je podrobneje opisal ustanovitev zbornice za pospešitev prometa med Trstom in Jugoslavijo, do katere je prišlo v dobršni meri prav ob naporih Združenja. Ta zbornica se bo v kratkem združila s tržaško podružnico milanske italijansko-jugoslovanske mešane trgovinske zbornice in to na ta način, da bo v Trstu delegacija milanske italijansko-jugoslovanske zbornice, ki pa bo dobila avtonomni značaj. S tem bo pričel delovati v Trstu pomemben organizem, ki bo znatno prispeval k okrepitvi gospodarskih vezi z Jugoslavijo in s tem tudi k ustvarjanju ugodnega ozračja in pogojev za mirno sožitje.

V nadaljevanju svojega poročila je predstavnik SGZ opisal napore Združenja zato, da bi zaposlilo mlade slovenske strokovno sposobne ljudi, ki so po veliki večini končali slovenske nižje in srednje strokovne šole. Ti napori so bili mnogokrat kronani z uspehom, kar po eni strani priča o vplivu, ki ga ima Združenje, predvsem pa dokazuje da so diplomiranci slovenskih strokovnih šol povsod dobro sprejeti zaradi solidnega znanja.

V daljši razpravi, ki je sledila temu poročilu, je bilo govora predvsem o pomoči slovenskemu življu s krediti, in o delovanju in možnosti raznih zadrug. Izrečene so bile tudi nekatere kritike na račun SGZ, ker mu do sedaj še ni uspelo v večji meri razviti tudi družabnega življenja.

V drugem delu seje je bilo govora o etnografskem oddelku, ki posluje pod okriljem Narodne študijske knjižnice. Načelnik tega oddelka Zorko Jelinčič je podrobno opisal delo za kartografsko dokumentacijo slovenskih hišnih pridevkov, krajevnih in drugih nazivov. To delo je v dobršni meri že dokončano.

Poleg tega je tov. Jelinčič tudi opisal napore, da se ohranijo etnografske znamenitosti, kot so kraške kolone, šape, skrinje, narodne noše itd. Tu je bilo zaradi pomanjkanja sredstev malo napravljenega, čeprav se je skušalo na Repentabru v sodelovanju z različnimi predstavniki ustvariti nekak lapidarij, ki bi imel poseben pomen že zaradi prostora, kjer bi ga naredili. Na vsak način pa bi bilo treba najti potreben prostor za vsaj skromen muzej, kjer bi se zbral ves ta material. V tej zvezi je padel predlog, da bi v bodočem Kulturnem domu bilo treba najti mesto tudi za to slovensko kulturno potrebo.

Izpred prizivnega sodišča

Zapora se je rešil čeprav z dvomljivo formulo

Marca letos je kazensko sodišče izreklo proti 54-letnemu Viktorju Vojvodi iz Ulice dello Scoglio razmeroma ostro obsodbo zaradi simulacije ropa in pijanosti, zaradi česar bi moral mož presedeti 8 mesecev v zaporu ter 5 dni v priporu.

Vojvodo so namreč obtožili simulacije po prijavi ropa. Mož je 31. januarja letos prijavil policijskim organom, da se je tistega dne, ko je dobil plačo, ustavil z dvema neznancema v neki gostilni v Ul. Scussa, kjer se je tudi napil. Neznanca sta ga nato povabila v Ljubljanski vrt in tu sta ga napadla: eden mu je zamašil usta, drugi pa mu je ukradel listnico z 41.200 liradmi in ga nato pustila na cedilu. Na policiji pa pijanemu možu niso verjeli, zaradi česar so mu najprej napravili osebno preiskavo, med katero je prišla na dan listnica, v kateri je imel 31.840 lir. Vojvoda se je sicer izgovoril, da je to preostanek njegove trinajste plače, vendar mu niso verjeli in ga kratkomalo prijavili sodnim organom.

Po obsodbi pa je Vojvodov odvetnik nemudoma vložil priziv, ki je sedaj rešil moža nevarnosti zaporą: prizivno sodišče je namreč Vojvodo oprostilo obtožbe simulacije ropa zaradi pomanjkanja dokazov.

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pokojnega Franca Pahorja daruje Slovensko planinsko društvo v Trstu 1.000 lir za Dijaško Matico.

V počastitev spomina dragega prijatelja Franca Pahorja darujeta družini Kariš in Sancin 5000 lir za Dijaško Matico.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 27. junija se je v Trstu rodilo 8 otrok, porok je bilo 6, umrlo pa je 10 oseb.

POROČILI SO SE: pomorščak Giorgio Fonda in gospodinja Gisella Rivieri, težak Giovanni Rigutto in gospodinja Gemma Verzier, pomorščak Gilberto Delise in gospodinja Nidia Gruber, univ. tehnik Flavio De Farra in uradnica Maria Fantin, pleskar Alfonso di Stano in gospodinja Lucia Spazzapan, tramvajski uslužbenec Giovanni Verdi in prodajalka Bianca Decarli.

UMRLI SO: 83-letni Attilio Plossi, 81-letna Luigia Giustal por. Lukovič, 58-letni Emilio Conglu, 64-letna Ivanka Grošič por. Viškovič, 63-letna Benetta Manzoni vd. Pauk, 75-letna Maria Della Zota vd. Petrini, 62-letni Angelo Cesaratto, 74-letni Ramiro Miraz, 87-letni Antonio Gotschlich, 74letni Franc Pahor.

NOVA IMENA V OBNOVLJENEM VODSTVU PRI

NOVO REPUBLIKANSKO VODSTVO odraz teženj po zmernejši politiki

V vodstvu stranke ni več nekdanjega občinskega svetovalca Geppija niti zagovornika desničarske politike prof. Furlanija

Italijanska republikanska stranka je te dni izvolila novo vodstvo, ki je skoraj popolnoma obnovljeno in manjkajo v njem do sedaj znana imena. Za političnega tajnika je bil izvoljen Marcello Vidali, za namestnika tajnika pa sta bila izvoljena prof. Cumbat, ki je tudi občinski svetovalec in Giovanni Bracci. Dalje so bili v izvršni odbor izvoljeni tajnik kovinarskega sindikata Delavske zbornice Alberto Cosulich, odvetnik Ugo Volli, dr. Ruggero Rovatti, Lino Zandegiacomo, Giuseppe Benvenuti, Pino Tagliaferro, Giulio Morpurgo in Carlo Fabrizzi. Novi politični tajnik, ki je bil do sedaj podpredsednik občinske poslovne ustanove ECA bo odstopil od tega položaja, ker statut stranke ne dovoljuje političnemu tajniku odgovornega mesta v javnih ustanovah.

Kot smo že omenili, so iz novega vodstva izpadli nekateri dosedanji vplivni tržaški republikanski voditelji, kot na primer dosedanji politični tajnik Moncalvo, občinski svetovalec Elio Geppi in bivši občinski svetovalec prof. Furlani. Predvsem je značilna Geppijeva odsotnost v vodstvu, ki je bil v vseh povojnih letih ena od prvih republikanskih osebnosti. Pravijo, da Geppi ni niti kandidiral za člana vodstva stranke. Znano pa je, da je prav Geppijeva politika tržaških republikancev povzročila razkol stranke in ustanovitev skupine «Cipriano Facchinetti», ki ji je načeloval bivši tržaški župan odv. Miani. Pred volitvami pa so se nekateri člani te skupine ponovno vrnili v stranko, toda pod pogojem, da se obnovi vodstvo in da stranka sprejmeni dosedanjo politično linijo. Zato so tudi imenovali za namestnika političnega tajnika Braccija, ki je svoj čas zapustil PRI skupno z odv. Mianijem. Poleg tega pa je značilno tudi, da ni več v vodstvu stranke prof. Furlanija, ki je včasih v prejšnjem tržaškem občinskem svetu zastopal skrajno desničarsko politiko.

Novo vodstvo je tudi izraz nove, bolj zmerne in demokratično usmerjene politike, ki je bila sprejeta na nedavnem kongresu PRI. Tedaj so sklenili da PRI ne bo več sodeloval v občinskem in niti ne v pokrajinskem odboru. Hkrati pa so izjavili, da bodo podprli občinski oziroma pokrajinski odbor samo od časa do časa in to le v primeru, če bodo sklepi ustrezali socialni, gospodarski in nacionalni politiki stranke. Do tega sklepa so republikanci prišli potem ko so ugotovili, da jih je dosedanja politika podpore desnice privedla v zelo slabe vode in da so zaradi te politike na zadnjih volitvah zgubili nad 9000 glasov. Zato so se sedaj usmerili na napredno La Malfovo politiko italijanskih republikancev.

IZPRED KAZENSKEGA SODIŠČA

ZARADI POMANJKANJA DOKAZOV OPROŠČENI OBTOŽBE PRETEPA

Neznanca, ki je enega od obtožencev udaril s stolom po glavi, kljub vsej preiskavi niso mogli izslediti

26-letni Rinaldo Avian iz Ul. Crispi je bil stalni obiskovalec krožka Jadranskih ladjedelnic v Ul. sv. Frančiška in čestokrat je prišel do pijače — zastonj. Mladenič je imel poseben sistem, ki se je obnesel: približeval se je v bližini prodajalne mize stoječim gostom, jih prijateljsko potrepljal po rami in s tem izražal svoje zadovoljstvo nad zopetnim srečanjem. «Kaj me ne poznaš več,» je bilo vprašanje in temu je sledil razgovor ob kozarcu vina, ki pa ga je skoraj vedno plačal «znanec».

19. marca lani pa je ta sistem odpovedal. Avian je stal pri mizi in igral japonsko «moro», ko je nedaleč od sebe zagledal nekega človeka, o katerem je kasneje zvečer, da gre za 30-letnega Oresta Parovela z Reške ceste. Stopil je k njemu, ga krepko udaril po rami in ga povabil, naj mu za zopetno srečanje plača kozarec pijače. Parovel pa ni mož, ki bi se pustil zlahka prevariti, zato je mladeniču odgovoril, da si takih šal ne dopušča.

Ker je Avian opazil, da se njegov sistem ni obnesel se je opravičil, vendar s takim ironičnim tonom, da je Parovela razburil. Že sta se hotela oba odpraviti iz dvorane, da bi se spoprijela, ko se je vmešal Parovelov 25-letni prijatelj Luciano Zattara iz Ulice Settefontane, ki ju je pomiril in ju povabil k mizi, kjer je hotel osebno ponuditi mlačeničema kozarec vina.

Vse bi se končalo v miru, če ne bi Avian naenkrat začutil na glavi močan udarec s stolom. To ga je tako razjezilo, da je začel kot beren mahati okoli sebe in s tem povzročil nov prepir in splošen pretep. Šele policijskim agentom, ki so bili telefonsko obveščeni o zadevi, se je posrečilo pomiriti duhove in ker so bili Avian, Parovel in Zattara ranjeni, so jih odpeljali po zdravniško pomoč v bolnišnico in nato na komisariat, kjer so jih zaslišali. Tu so vsi trije dali podobne izjave in kljub preiskavi, agenti niso mogli identificirati onega, ki je Aviana udaril s stolom. Dejstvo pa je, da tega nista mogla narediti niti Parovel niti njegov prijatelj.

Mladeniče so po končani preiskavi prijavili sodišču pod obtožbo pretepa. Parovela in Aviana pa tudi zaradi pijanosti. Na razpravo sta prišla samo slednja dva, ker se je Zattara medtem že izselil v Avstralijo. Mladeniča sta imela srečo, kajti sodišče je vse tri oprostilo obtožbe pretepa zaradi pomanjkanja dokazov, njiju pa še posebno popolnoma oprostilo manjše obtožbe, to je pijanosti.

Preds. Fabrio, tož. Pascoli, zap. Urbani, obramba odv. Padovani, Sarčos P. in P. P. Poilucci.

Šolske razstave

DRŽAVNA NIZJA INDUSTRIJSKA STROKOVNA ŠOLA s slovenskim učnim jezikom v Trstu (Rojan, Ul. Montorsino 8-III), prireja ob zaključku šolskega leta razstavo deških in dekliških ročnih izdelkov tekočega šolskega leta. Razstava bo odprta do 29. t. m. vsak dan od 9. do 12.30 in od 15. do 19. ure.

KINO

Excelsior. 16.00: «Dogodivščine Marca Pola», G. Cooper, L. Turner.
Fenice. 16.00: «Miši», M. Schell, C. Jurgens.
Nazionale. 16.30: «Prostrano nebo», K. Douglas, E. Threatt.
Filodrammatico. 16.30: «Severozahodni prehod», S. Tracy, R. Young.
Supercinema. 16.00: «Skrzat», ruski film, L. Cilkoskaja, K. Droujnikov.
Arcobaleno. 16.30: «Pet strelov iz samokresa», J. Lund, D. Malone.
Astra Rojan. 16.00: «Magdalena», M. Toren, C. Vanel.
Capitol. 16.30: «Tista, s katero bi se moral poročiti», Barbara Stanwyck in Fred Mac Murray. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ».
Cristallo. 16.00: «Pustolovščine gospe X», L. Olivier, M. Oberon. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ».
Grattacielo. 16.30: «Dvom v dušo», A. Baxter in S. Forrest. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ»
Alabarda. 16.30: «Na dnu steklenice», V. Johnson, J. Cotten. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ».
Armonia. 15.00: «Prijetno nevarna», J. Powell, R. Bellamy. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ»
Aurora. 16.30: «Moja žena je za nabor», J. Ewell, S. North. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ».
Garibaldi. 16.30: «Kri in luči», D. Gelin, Zsa Zsa Gabor. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ».
Ideale. 16.30: «Alarm, policija», V. Mayo.
Impero. 16.30: «Totò odneha ali nadaljuje?» M. Bongiorno. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ».
Italia. 16.30: «Mož ki je ljubil rdečelaske», M. Shearer, R. Culver. Mladoletnim prepov. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ».
S. Marco. 17.00: «Primer Mauritius», E. Rossi Drago, D. Gelin. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ».
Kino ob Morju. 16.30: «Bela opojnost», film z zimske olimpiade.
Moderno. 16.00: «Pazi na ženske», J. Hawkins, M. Johnston. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ».
Savona. 16.00: «Stekleni čevljček», L. Caron, M. Wilding.
Viale. 16.00: «Zlati zvonik», Billi, Riva, Y. Sanson. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ».
Vittorio Veneto. 16.30: «Gospod Roberts», H. Fonda, J. Cagney. Ob 21.00: «Odnehaš ali nadaljuješ».
Belvedere. 16.30: «Suzana je spala tu», Ob 21.00: «Odnehaš ali nada

PRISPEVEK K DISKUSIJI O TAJNEM POROČILU HRUŠČEVA

PO OBSODBI STALINIZMA

3.

V to novo fazo se ni prešlo brez borb, brez trenutkov skrajne napetosti in nevarnosti. «Stalinistična» konjunktura ZSSR, ki je zaostajala za zmagovito vojno in za novimi odnosi sil, ki so se vzpostavili v svetu, je vprav zaradi tega še povečala svoj prisiljevalni značaj. Razstop med njo in novo stvarnostjo se je večal, stalinizem pa se je uveljavljal na zunaj kot element potvarjanja revolucionarnega razvoja, ki je nastajal v ljudskih demokracijah. Danes preklicani procesi kažejo, da je stalinska politika mejila na imperialistično zadržanje v odnošajih med socialističnimi državami in državami na poti v socializem Rusko - jugoslovanski konflikt je pokazal politično zrelost tega vprašanja, njegovo bistvo in možno rešitev. Italijanska in francoska komunistična stranka, ki sta se v ljudski osvobodilni vojni okrepili in vključili v zgodovinsko dogajanje v svojih deželah, sta se znašli v dvoumnem položaju, kajti medtem ko ju je vse sililo v to, da postaneta neobhodno potrebni in morda glavni element sistema socialističnih in demokratičnih zavezništev, ju stara koncepcija zavira, da bi politika, ki k njej upravičeno težita, bila tudi uspešna.

Obsodba «kulta osebnosti» je torej posledica globokih sprememb, h katerim so prispevale vse ljudske sile, ki so se s protifašistično vojsko razgibale na široki fronti. Bistveni element položaja, ki je pred nami, je začetek novih odnošajev med komunističnimi, socialističnimi, socialdemokratskimi in naprednimi strankami sploh. Nujnost takih odnošajev tudi za varnost in razvoj ZSSR je povzročila padec stalinizma. «Antistalinizem», od svojih skrajno tragičnih početkov impertinetnega moralnega upora v notranjosti ZSSR — «Lovorike preproste volje so suhi listi, ki ne bodo nikoli ozeleneli», pravi Hegel — je v tej povojni dobi, z ustvarjalno politično borbo, ki se je vršila znotraj in zunaj komunističnih strank in ki je zajela celotno socialistično in ljudsko gibanje, je priklical v življenje obnavljajočo dialektiko, ki pušča za seboj stare sheme Na ideološkem področju je mogel preprečiti, da bi marksistična koncepcija ostala fatalistična shema zgodovine, pred katero se je moral «zvestih» komunist ukloniti, kakor katoličan pred božjo previdnostjo. Vernik skuša rešiti konflikt med človekom in neizprosnostjo zgodovine s pristankom in pričakovanjem, ki ga izraža molitev; toda zgodovinski materializem je tolmačenje sveta, da bi ga spremenili, in postavlja zato v središče zgodovine ustvarjalno človeško dejavnost, ki si postavlja svoje cilje v zavesti svojih konkretnih pogojev. Preobrat, ki ga označuje obsodba «kulta osebnosti» oddaljuje ideologijo od sipin cerkvene koncepcije, ki je skušala opravičiti malikovanje neke družbe, ki se jo je predstavljalo za popolno, in odpira konkretno dialektiko socializma naših dni.

IZKUSNJA LENINIZMA

Stalno sklicevanje na element novega v življenju v diskusijah na XX. kongresu poudarja, da poziv na načela, na leninizem, ne pomeni povratka na sheme iz preteklosti ampak neko obliko borbe proti zaprti koncepciji, v imenu ustvarjalnega marksizma, ki upošteva izkušnje. «*Lenin se vsekakor ni držal neke dogme, ni se smatral vezanega na gesla, ki so že izgubila svojo življenjsko silo, ampak se je ravnal po zahtevah življenja, ki ne morejo ostati nespremenjene... Ali more obstajati znanost, brez ustvarjalnosti? Ne, brez ustvarjalnosti imamo le sholasticizem, ne znanost, ki je vedno ustvarjanje, grajenje novega in ne ponavljanje starega... Naj vedo borci na ideološki fronti, da stranka ne more več dopustiti, da bi zaostajali za življenjem...*» (Mikojan) «*Rešitev nam da življenje, izkušnja poedinih dežel, in marksizem zmaguje in bo zmagoval v kolikor dokaže, da ni dogma, ampak napotek za akcijo, da more dati rešitev vseh tistih problemov, ki nastajajo na poti v socializem, v različnih deželah in pogojih*». Iz Togliattijevega poročila o XX. kongresu).

Politična in ideološka pridobitev komunističnih strank o različnosti poti, ki vodijo v socializem, predstavljajo predpostavko za nove odnošaje, ki se že razbijajo med komunističnimi strankami in drugimi sektorji delavskega in demokratičnega gibanja. To načelo dejansko obsoja vsako obliko vmešavanja v notranje zadeve neke dežele in zatrže v korenini imperialistične zahteve. To načelo je po mojem mnenju tudi nujna predpostavka za proučevanje različnosti institucij, v okviru katerih se more ostvariti pot v socializem in sam razvoj socialistične družbe (družbe, kjer so bili kapitalisti v splošnem razlaščeni). Socialistični režim mora biti, že po definiciji, demokratičen: vir oblasti mora biti ljudska volja, izvrševanje oblasti pa s čim širšim sodelovanjem državljanov. Razvojne značilnosti sovjetskega režima, od tedaj, ko se je uveljavil stalinizem, do obsodbe kulta osebnosti, so pokazale, da se to ne zgodi avtomatično z razlastitvijo kapitalistov, ampak predstavlja vprašanje, toliko težje, v kolikor gre za nov problem, ki se javlja v svojih postavkah: svoboda, demokracija in kolektivizem, prvič v zgodovini. Meniti, da je rešitev le v več strankarskem sistemu in v parlamentarnem režimu, ki iz tega izhaja, se mi zdi semplicistično, in to tembolj, ker se hočejo tako uporabiti za brezrazredno družbo one institucije, ki so se oblikovale v razredni družbi, vsaj v smislu družbenih razredov, ki jih loči različna udeležba pri zasebni lastnini sredstev za proizvodnjo in izmenjavo.

Po drugi strani pa, če sovjetske institucije najdejo neko svoje opravičilo v zgodovini dežele in revolucije, se one vendarle ne zde take (in to zaradi vsega, kar se je zgodilo), da bi dosegle svoj poln socialistični razvoj. Če zasledujemo to, kar nam kaže gibanje, ki je v teku, se zdi, da so nujne spremembe v smeri decentralizacije, ločitve med stranko in državo v njunih raznih organih in predvsem v iskanju poti za neposredno udeležbo delavcev pri odločitvah, ki zadevajo vprašanja proizvodnje. Tu se nakazuje neka določena, tudi gospodarska avtonomija proizvajalnih kolektivov, (industrijska podjetja in kolhozi) in zato neka nova faza načrtovanja, ki naj ne temelji na absolutni centralizaciji in birokratizaciji. Z decentralizacijo so povezane širše možnosti avtonomnega življenja vrste združenj, od sindikatov do kulturnih umetnostnih krožkov itd., ki so prav gotovo temeljni instrumenti konkretne demokratične funkcionalnosti. Zdi se mi — če se bodo razvile te tendence, ki morajo ostvariti nove ustanove v temeljnih strukturah gospodarstva —, da bi pravica izvolitve lastnih predstavnikov v sovjetih mogla postati najvažnejše dejanje v sistemu neposredne demokracije, ki ima svoje temelje v samih strukturah gospodarstva. Po tej poti je drzno šla jugoslovanska revolucija s sveti delavskega upravljanja v podjetjih, ki so gospodarsko avtonomna v okviru načrtovanja, ki je določeno le v splošnih linijah. Država, namesto da bi birokratsko centralizirala, je raje usmerjevalec, socialističnega trga s pomočjo kredita in neposrednejših posegov — podjetja so vsa nacionalizirana — v katerem decentralizacija in avtonomije pospešujejo razvoj neposredne demokracije, ki doseže svoj vrh v svetu proizvajalcev, poleg skupščine, ki je izvoljena z neposrednimi in tajnimi volitvami.

Drugačno je, se mi zdi, danes vprašanje za kapitalistične dežele. Pravim danes, ker se šele sedaj, v tej povojni dobi, v novem mednarodnem položaju, postavlja možnost mirne poti v socializem. Smatra se, namreč, da je manj verjetno, da bi vladajoče kapitalistične skupine, same ali s tujo pomočjo, bile pripravljene povzročiti državljansko vojno proti večini, ki bi temeljito načela njihove privilegije. V teh pogojih in po izkušnjah že socialističnega sveta, se nikjer ne postavlja perspektiva skoka, kakršen je bil «svojni komunizem».

Od nediskriminirane kolektivizacije so tudi sovjetske dežele pozneje prešle na vmesne oblike in so nadaljevale po ovinkih v izgradnji elementov socialistične družbe. Niti ne smemo pozabiti, da je v Zahodni Evropi industrija razvita, demokracija ima starodavne tradicije, in delavski razredi so bolj zreli. Možno je torej, da bi koalicija strank mogla voditi za dolgo dobo postopno, ampak bistveno spremembo gospodarskih struktur. Le-ta bi v različnih razdobjih mogla tudi biti različnega obsega, v zvezi z različno razsežnostjo parlamentarne opozicije. Kakšne značilnosti pa bodo postopno pridobile razne stranke in kako se bodo določali med njimi odnošaji v teku strukturalne preobrazbe družbe je stvar, ki jo bo mogel določiti le razvoj dogodkov. Jasno pa je, da bo vsakršna sprememba mogla le v različnih oblikah razširiti demokratični značaj, ki je brez presladkov lasten razvoju socializma v bolj razvitih deželah.

(*KONEC*)

VALDO MAGNANI

Marilyn Monroe se bo te dni ponovno omožila. To pot z ameriškim pisateljem Millerjem

«ČRNO ZLATO» NI VEČ «NESREČA ZA ROMUNSKO LJUDSTVO»

Izreden napredek romunske industrije

Kljub objektivnim in subjektivnim težkočam in pomanjkljivostim so v Romuniji napravili velik napredek

Malo je dežel v Evropi, in tudi v svetu, ki bi na tako majhnem prostoru, kakor Romunija, imele tako veliko energetsko in surovinsko bogastvo. Prav gotovo ni niti košćka zemlje v Romuniji, ki ne bi bil, tako ali drugače, produktiven. Tu imamo pašnike na pobočjih Karpatov, žitorodna polja Banata, Vlaške in Bučeaga, petrolej Ploeštija, premog Petrošanja, les in zlato Erdelja. Značilnost romunskega gospodarstva v preteklosti je bilo protislovje med zaostalo materialno-proizvodno bazo in naravnim bogastvom dežele. Po bogastvu nafte je Romunija druga dežela v Evropi in sedma na svetu. Njene zaloge premoga znašajo 2,5 milijard ton (po nekaterih cenitvah celo 7 milijard ton), rezerve železa znašajo 8 milijonov ton, manganа 9 milijonov ton, boksita 3,5 milijona, soli pa 15 milijard ton. Romunija je tudi bogata na ležiščih kroma, niklja, molibdena, cinka, svinca, bakra, pirita, živega srebra in drugih, do sedaj še neizkoriščanih kovin. Okrog 25 odstotkov površine Romunije pokrivajo bogati gozdovi, iz katerih se pridobiva zelo iskani trdi in gradbeni les.

Kolikor so ta bogastva «predstavljala srečo», toliko so v še večji meri pomenila «nesrečo za romunsko ljudstvo», kakor so stari pesniki govorili o petroleju, o tej zeleno-umazani tekočini, s katero so romunski pastirji zdravili črede od garij, in o «črnem zlatu», ki je privlačevalo kapitaliste iz svetovnih prestolnic in ustvarjalo iz Bukarešte «mali Париž», s kontrasti luksuza in bede, korupcije in afer, demagoških obljub in mračne stvarnosti, pomešane s fevdalizmom in cerkvenimi predsodki. Ta bogastva, ki so predstavljala vir ogromnih profitov za tuje delničarje, so po drugi svetovni vojni postala osnova za izgradnjo pravičnejše in boljše družbene ureditve. Izvršena nacionalizacija je omogočila, da se je pristopilo k načrtnemu razvoju narodnega gospodarstva.

* * *

Z dvema enoletnima in s prvim 5-letnim načrtom (1950-1955) je romunsko gospodarstvo v celoti zabeležilo pomembne uspehe v svojem razvoju. Nekatere industrijske veje, predvsem petrolejska industrija, so dosegle velik razmah. Romunija danes črpa in sama predeluje nad 10,5 milijona ton surove nafte, kar je za skoro 2 milijona ton več, kot je bila največja predvojna proizvodnja. Volumen industrijske proizvodnje v letu 1955 je bil za 2,9-krat večji v primeri z letom 1938. Izgradili so tudi nekaj novih industrijskih vej, ki prej niso obstajale v Romuniji, kakor na primer industrijo naprav za petrolejsko proizvodnjo, rudarstvo, elektroindustrijo, nato proizvodnjo traktorjev, tovornih vodnjo traktorjev, tovornih avtomobilov, trolejbusov, medtem ko so razširili kemično industrijo. Začelo se je tudi s kopanjem uranove rude. V preteklih sedmih letih so izgradili 100 novih tovarn, medtem ko so jih dvakrat toliko obnovili in razširili.

Evo kako izgleda porast proizvodnje v nekaterih najvažnejših industrijskih vejah (prva številka pomeni proizvodnjo leta 1938, druga številka proizvodnjo leta 1955, tretja številka pa odstotek povečanja): električna energija (kWh v tisočih) 1130-4200, 381 odst.; premog (tone v tisočih) 2826-6200, 219 odst.; surova nafta (idem) 6594-10575, 160 odst.; železna ruda (idem) 139-600, 432 odst.; jeklo (idem) 284-765, 269 odst.; svinec (idem) 5455-11.000, 203 odst.; cement (idem) 510-1000; 192 odst.

Kakor vidimo, je bilo glavno težišče na težki industriji in rudarstvu. To je osnovna značilnost tudi drugega petletnega plana (1956-1960). Po tem načrtu bodo za petrolejsko industrijo, siderurgijo, elektroindustrijo, proizvodnjo orodnih strojev, kemično industrijo ter industrijo premoga in barvastih kovin potrošili nad 80 odst. investicij namenjenih industriji.

V teku nadaljnjih petih let se bo povečala proizvodnja uranove rude, medtem ko se s pomočjo Sovjetske zveze sedaj gradi Center za jedrska raziskovanja. Letos bodo spustili v pogon reaktor od 2000 kW in ciklotron od 12,5 mega elektron-voltov. Reaktivne izotope bodo izkoriščali v znanstvene namene.

Te rezultate v napredku industrijske proizvodnje so dosegli kljub znatnim objektivnim težkočam (pomanjkanje surovin, prehrambenih artiklov, slabo oskrbovanje z blagom široke potrošnje), kakor tudi vrste subjektivnih pomanjkljivosti, predvsem pomanjkanju izkušenj in potrebnih strokovnih kadrov za izvršitev tako ogromnih podvigov.

Pogled v en oddelek tovarne «Progresul Brailan»

Cirkus Orfei za mlado in staro

Cirkus Orfei že nekaj časa zabava mlado in staro. Ogledali smo si torkovo popoldansko predstavo in lahko rečemo, da je bilo kaj videti. Od nastopa mladih skakalcev z njihovimi višinskimi «smrtonosnimi» skoki do divjega skakanja levov čez ovire, od burkastih umetnij klovnov do raznih akrobatov, ekvilibristov in žonglerjev — tega je toliko, da se na koncu človek že ne more več vsega spominjati. In vse gre naprej zelo hitro brez presledkov.

Omenili smo že, da se program prične z nastopom mladih akrobatov, ki izvajajo serijo premetov, in sicer vsakikrat više. Poleg krepkih mladcev skače tudi dekletce, ki bi mu prisodil okrog deset let. Ko pokažeta nekaj svojih sposobnosti dva ponija, pridejo v areno tri plesalke s sončniki. Njih ples ni kaj posebnega, toda njih prava se šele začne, ko odvržejo zgornjo obleko in splezajo visoko na vrvi, kjer se v zanke obešajo sedaj za nogo, sedaj za roko, s pomočjo viseče vrvi pa jih poženejo v kroženje, tako da ima človek vtis, da se jim mora zvrteti v glavi. Vendar se dekleta vrnejo na tla in se prijazno smehljajo in priklanjajo, kot da vse skupaj ni bilo nič posebnega.

Klovni, ki uganjajo vsakovrstne norčije, se od časa do časa izkažejo tudi kot pravi mojstri. Tako si na pr. okrog nog in rok navežejo nize kraguljčkov in potem se njihovo pozvanjanje med poskakovanjem in premetavanjem ka; dobro ujema z glasbo valčka, ki ga igra godba.

Potem prineso na mizo kovček, iz katerega pade ven nekaj kakor kak obrabljen «pajac». Dva možakarja si prizadevata okrog njega, da bi ga postavila na noge in sploh kakorkoli naravnala. Toda «pajac» se kar upogiblje in opleta z okončinami, pa tudi črna glava mu kar binglja. Na koncu ko nameravata možakarja «pajaca» zopet zapreti v kovček, pa ta poskoči, sname z glave črno masko in izkaže se da je bila le mlada ženska, ki mora biti čudovito «prelomljena» v sklepih. Naslednja točka, pri kateri se nekateri mladeniči, klovni in majhna dekleta producirajo na biciklih in monociklih, je več kot vredna ogleda. Česa vsega so ti ljudje sposobni in kaj vse počenjajo, tega nima smisla pripovedovati temveč je treba videti.

Za ekvilibristom na prosto stoječi lestvi nastopita s posebno točko dva klovna, ki se izkažeta kot odlična akrobata. Lina in Francesca prikneta svojo točko najprej s plesom in jo potem nadaljujeta z odlično parterno akrobatiko.

Posebnega aplavza so deležni bratje Njemen, zlasti najmlajši med njimi je velik umetnik. Pri naslednji točki zopet zabavajo občinstvo klovni z boksarsko prireditvijo.

Trapecist Adriano Condor je znan širokemu občinstvu, ker je nastopil tudi v filmu «Največja predstava sveta». Precej zabave povzroča tudi «poskusno» jahanje. Nando Orfei je žongler kakor mu je težko najti para; saj je sposoben istočasno delati devet gibov. Miss Elvi pa med drugim pokaže zelo prikladen način za kajenje: vlekne se tako daleč nazaj, da vtakne glavo med noge, nakar si prižge cigareto, ki jo potem drži s prsti nog.

Klovni, ki nastopijo kot «kvartet», uganjajo nekaj časa različne neumnosti, ob koncu pa se izkažejo kot dva odlična trobentista in en pozavnist.

Višek prireditve pa je nastop Corrada, mladeniča, ki mu ena noga sploh ne služi (menda zaradi poliomielitisa v mladih letih). Ta človek je s silno voljo dosegel tolikšno popolnost akrobacijskega izvajanja, ki je mogoče res samo enkratna. Naj omenimo na primer njegov skok iz stoje na rokah z mize na tla zopet na roke; ko je na tleh, se zopet z eno samo roko dvigne na mizo, kjer nadaljuje stojo. Neverjetno!

Od divjih zveri nastopijo najprej medvedi, in sicer neograjeno. Premetavajo se, plešejo, vozijo kolo itd. Posebna atrakcija je seveda, kot v vseh cirkusih, nastop levov. Njih krotitelj Orlando Orfei zasluži res vso pohvalo za vznemirljivo točko.

Cirkus je bil ta dan poln občinstva, ki ni štedilo z odobravanjem in ploskanjem; verjetno so tudi ostale predstave doslej bile dobro obiskane. Končno si prizadevni in odlični artisti obilnega obiska tudi zaslužijo.

Prejeli smo

Republika, letnik XII, štev 3. Odgovorni urednik Ivan Dončevic. Uredništvo: Zagreb Prilaz Jugoslovenske nar. armije: 2.

• Četrtkov kotiček • Žena • otrok • dom • gospodinjstvo • moda •

NOBENO ŽIVO BITJE NI POPOLNO...

Ne kvarimo naših otrok z nepravilno vzgojo

Kako radi postavljamo svojega otroka, včasih v misih, včasih pa kar na glas nad druge otroke: — naš se lepše obnaša, naš je pametnejši od drugih, naš je bolj otikan, oni ne. Naš je vzor pridnosti in dobrega vedenja vsi drugi otroci, s katerimi se «naš» igra, pa so slabši in prav nič dobra družba za «našega».

Priznajmo si, mnogokrat gledamo na svojega otroka, ki mu zares posvečamo vso skrb in nego, s pretiravanjem, ki včasih meji kar na smešnost, zlasti, če take misli izrečemo pred drugim človekom izven domačega kroga. In kako slabo vplivamo s tem na lastnega otroka, če zve in se zave o našem mnenju, o sebi in o drugih. Kar hitro bo mali to izkoristil na dvorišču sredi svojih malih prijateljev in znancev. «Kaj boš ti, mamica je rekla da sem jaz boljši od tebe in da se s tabo ne smem igrati». Otrokova usta govore besede odraslih, vendar je počasi tudi sam prepričan o tem, da je boljši od vse njegove družčine. Vse, kar ima on, je lepše in boljše od drugih; takih igrač, ko njegove, nima nihče na dvorišču, takšne čepice noben drug fantek, niti takega plaščka, niti.

Nimamo prav v svojem pretiravanju, ko hvalimo svojega otroka na škodo drugega, kajti s tem nehote uničujemo otrokovo skromnost. Postaja prevzeten in začne v resnici misliti, da je on vse, drugi pa nič. Vedeti moramo namreč, da nobeno živo bitje ni popolno, tako tudi naš otrok ne. Kot ima «naš» poleg dobrih lastnosti tudi slabe, imajo tudi drugi otroci poleg slabih dobre. Naučimo se gledati svojega ljubljenca, a tudi tuje otroke s kolikor toliko objektivnimi očmi in ne samo črno-belo, kar je poleg nepravilnosti tudi škodljivo za otrokovo vzgojo. Otrok, ki je od majhnih nog navajen na to, da je «boljši» od vseh drugih, pogosto zraste v nadutega neskromnega človeka, ki se ga družba izogibljе in se mu celo prikrito posmehuje.

Zato že zgodaj dopovejmo otroku, da ni nihče samo slab ali samo dober. Tudi otroci na dvorišču imajo poleg svojih nagajivosti in slabih lastnosti marsikatero dobro. Seveda, če pri katerem njegove napake le preveč vztrajno izstopajo in postaja njegov slab vpliv na ostale otroke kvaren, je prav, da o tem govorimo z otrokovimi starši in jim svetujemo, naj se obrnejo na vzgojno posvetovalnico, saj bomo s tem storili otroku več dobrega, kot če bi ga izločili iz ostale druščine otrok. S tem bi postal ta še trdovratnejši, še bolj vase zaprt in njegov vpliv na ostale otroke bi imel še hujše posledice.

Majhne napake otrok, ki jih opazujemo v določenih obdobjih, se najpogosteje izgube z otrokovim razvojem, seveda pa moramo tudi sami pripomoči, da se ne razraščajo in ne postanejo končno del otrokovega bistva. Se bolj pa moramo paziti, da sami s svojim vedenjem, govorjenjem ali našim odnosom do otroka ne privzgojimo napake, ki jo bomo spoznali šele tedaj, ko jo bo že težko izkoreniniti.

Pustimo tudi svojemu otroku, da se bo igral s svojimi vrstniki, saj bo sam podzavestno izbral tiste, ki so mu najbolj podobni po značaju, navadah in vzgoji. Ne skušajmo pa «našega» izolirati, da se ne bo navzel «slabega zraka» na dvorišču ali igrišču, temveč mu raje z domačo, objektivno vzgojo pomagajmo, da dobi njegov značaj trdno osnovo, ki se ne bo uklonila vsakemu, še tako majhnemu vplivu.

K. V

Primerna obleka za vroče dni

Okusna grahova jed

50 dkg zluščenega graha, tričetrt kg govejega mesa, 1 kg krompirja, 40 dkg riža, precej zelenega peteršilja, malo česna, 1 žlica paradižnikove mezge ali 3 surove paradižnike, 10 dkg masti, 5 dkg suhe slanine.

Na razbeljeno maščobo denemo na koščke zrezano meso in slanino in ga hitro opečemo po vseh straneh. Nato mu pridenemo prebran, opran grah in sesekljan česen in vse skupaj najprej nekoliko prepražimo, nato dušimo. Prilivamo le toliko vode, da se jed ne prismodi. Ko je že vse na pol mehko, pridenemo na drobne kocke zrezan, olupljen krompir, zalijemo z vodo v kateri smo kuhali grahove luščine. Ko krompir približno že 10 minut vre, zakuhamo še prebran in opran riž, jed osolimo, začinimo s paradižnikovo mezgo in sesekljanim zelenim peteršiljem. Jed je zelo okusna in tudi nasitna. Poleg ponudimo še obilno mero solate.

POLETJE JE NAJPRIMERNEJŠI ČAS ZA TO

Na kaj moramo paziti ko pleskamo stanovanje

Nemirnih barvnih vzorcev ne vnašajmo v naša stanovanja

Strošek, ki ga moramo odšteti za slikanje stanovanja, je izreden in precej velik. Zaradi tega moramo dobro preudariti, kako bomo prostore preslikali, da bomo čim delj zadovoljni z izbranim barvnim tonom in da bodo stene čim delj ohranile svežino barve. Barva močno vpliva na razpoloženje človeka. Zaradi tega obarvamo prostore po namenu, ki mu služi: delovne ali bivalne prostore poslikamo živahneje od onih, ki nam služijo za počitek.

Do neke mere je tudi slikanje stanovanj podvrženo modi. Bile so dobe, ko so prevladovale težke temne barve, pa tudi take, ki so cenile ornamente, arabeske in idilične slike po stenah ali celo stropih. Že v dobi našega življenja se je način slikanja sten nekajkrat premenjal, saj je tudi razumljivo: kadar barvamo sami, se le redkdo odločimo za iste barve in iste vzorce. Ker so današnja stanovanja ekonomično izrabljena in se ne moremo bahati s prostori, se navadno odločimo za mirne, svetlejše tone. Današnja doba ceni oranžne, rumene in zelene tone v vsen odtenkih, njena prava posebnost pa so barvne kombinacije, včasih tudi v velikih kontrastih med svetlimi in temnimi toni ali v mirnih in živahnih barvah. Ornamente ali vzorčaste stene odklanja. Prav tako niso več v navadi bordure iz črt, ki so ostro ločile barvo stropa od sten. Dočim je bila v polpretekli dobi sobna slikarija v stanovanjih sila bogata — so bili stranski prostori in kuhinje samo pobeljeni. Danes je obarvano celo stanovanje in tvori barvno harmonijo celote.

Če hočemo imeti stanovanje slikano v modernih barvnih kombinacijah, se moramo skoraj vselej obrniti na strokovnjaka. Taka izbira barvnih kombinacij zahteva precej znanja in rutine. Lahko pa vam bi dali nekaj splošnih smernic, kako naj se odločimo v skromnejših okoliščinah. Soba, v kateri delamo, čitamo ali v njej bivamo, naj bo slikana v vseh niansah rumene ali zelene barve. Odtenki so proti južni strani lahko hladnejši, t. j. bolj zeleni ali modri. V prostorih, ki so obrnjeni proti severu, pa naj prevladujejo sončno rumeni toni. Spalnice obarvamo v mirnih, nekoliko zamolklih barvah, kot je barva banan, bele kave ali mlečnega kakaa. Kuhinje in stranski prostori, ki imajo manjše ploskve sten, pa naj bodo pobarvani enobarvno, toda v živahnem tonu. Nemirnih, barvnih vzorcev pa ne vnašajmo v naša stanovanja.

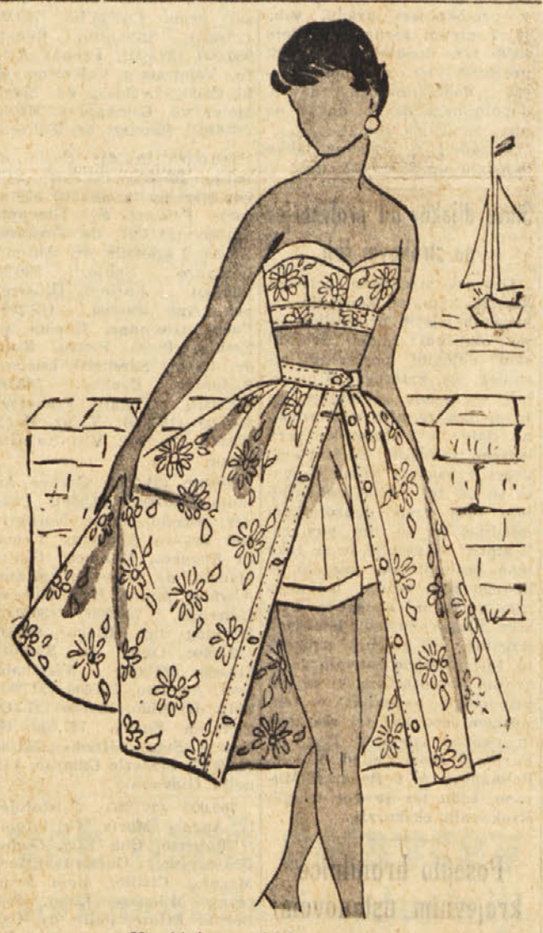

Kombinirana obleka za na plažo

NA KAJ NAJ PAZI GOSPODINJA PRI PRIPRAVLJANJU HRANE

Koliko vitamina C potrebuje organizem

Sodobno zdravstvo vedno bolj poudarja pomen vitaminov in marsikatera terapija proti najrazličnejšim boleznim si pomaga tudi z večjimi dozami vitaminov. Kljub temu pa je znano, da si marsikateri človek še vedno ne more zamisliti pomena te za človeško zdravje tako važne sestavine hrane, medtem ko drugi v tem celo pretiravajo in iščejo prav povsod samo vitamine. Ne prvo ne drugo ni prav, pač pa je važno poznavanje sestavine hrane tudi s te plati.

Če si ogledamo našo vsakdanjo hrano, bomo, žal, ugotovili, da je v njej zares skoraj vedno premalo vitaminov. V prehrani, ki se tako pogosto pojavlja na naši mizi, kot na primer v kruhu, pecivu, testeninah, sladkorju, fižolu itd. ni niti malo vitamina C. Celo niti v mesu ni mnogo bolje, tako dobimo, na primer, iz 100 g kuhanega mesa, komaj 1 miligram vitamina C. Nekaj podobnega je z ribo. Iz tega nas rešuje edinole zelenjava, ki vsebuje precej tega tako dragocenega vitamina.

Da ne bomo govorili samo tako posplošeno, poglejmo koliko vitamina C porabi človek na dan. Po najnovejših znanstvenih ugotovitvah potrebuje odrasla oseba na dan najmanj 30 miligramov vitamina C. Ta količina pa zadošča le, da ne pride do motenj, do tako imenovane avitaminoze. Najprimernejša količina pa znaša okoli 75 miligramov na dan. Povprečno se pa ceni, da znašajo potrebe tega vitamina po en miligram na en kilogram telesne teže. Vendar je to le preveč posplošeno pravilo, ker vemo, da potrebuje na primer noseča ženska najmanj 100 miligramov vitamina C, ženska pa, ki doji, potrebuje tudi do 150 miligramov vitamina C na dan.

Potrebe po vitaminu C pa so odvisne tudi od življenjske dobe. V prvi dobi življenja in v razvojni dobi potrebuje človeški organizem mnogo več vitamina C. Otrok med drugim in tretjim letom starosti potrebuje od 2 do 3 miligrame vitamina na kilogram teže, v prvem letu pa celo od 8 do 10 miligramov na kg telesne teže. Potemtakem je otroku do enega leta starosti potrebnih najmanj 30 miligramov vitamina C na dan, od 2. do 3. leta okoli 35 miligramov, od 5. do 8. leta okoli 50 miligramov, od 8. do 10. leta 60 miligramov, od 11. do 13. leta 75 miligramov, od 13. do 20. leta pa za dekle 80 miligramov, za dečka oziroma mladeniča pa od 90 do 100 miligramov na dan.

Kot vidimo te potrebe zares niso majhne in kljub temu jim v sedanji poletni dobi, ko je na razpolago mnogo zelenjave in sadja, pač ni težko zadostiti, povsem nekaj drugega pa je v zimski dobi.

Oglejmo si sedaj nekaj vrst zelenjave in sadja v odnosu na njihovo važnost glede vitamina C: 100 g svežega paradižnika na primer ima okoli 30 mg vitamina C, 100 g redkvice da okoli 20 mg, krožnik zelenega graha (220 g približno) da 15 mg vitamina C, četrt kg špinače da 49 mg vitamina C, enaka količina krompirja 17 mg, 100 g češenj da 14 mg, 100 g jagod 50 mg, ena pomaranča 40 mg, eno jabolko 10 mg, ena breskva ali hruška pa 5 mg vitamina C.

Če bi četrtino ali vsaj tretjino naše vsakodnevne prehrane sestavljalo sadje ali zelenjava, bi s tem zadostili potrebam našega organizma po vitaminu C. Pri tem pa moramo paziti na sledečo posebnost vitamina C. Ta vitamin se v človekovem organizmu ne ohranja, ampak ga organizem sproti izloča, čim ga ne uporabi. To pomeni, da bi bilo nesmiselno računati, da si bo organizem napravil zaloge vitamina že danes za jutri. Iz tega sledi, da moramo jemati vitamine vsak dan sproti, to se pravi, da moramo vsak dan jemati tudi tisto hrano, ki vsebuje vitamin C.

Sicer ne velja za vse vitamine isto, kar velja za vitamin C, vsekakor pa velja za vse vitamine to, da jih človeški organizem v večji ali manjši količini stalno potrebuje. Zato je prav gotovo važno, da pri pripravljanju hrane gospodinja dobro pazi na sestavo hrane tudi s te plati.

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

S SEJ GORIŠKEGA OBČINSKEGA ODBORA

SPREJELI SO VEČ SKLEPOV o rednih upravnih vprašanjih

Tudi letos bodo organizirali dnevne poletne kolonije za 200 otrok, ki hodijo v otroški vrtec

V torek zvečer je bila seja goriškega občinskega odbora. Na seji so sprejeli večje število sklepov upravnega značaja. Na področju javnih del so odobrili proračun za preureditev nekaterih prostorov na glavnem pokopališču, ki služijo za pogrebno službo. Nadalje so odobrili 1.250.000 lir izdatka za prepleskanje okner na pokritem trgu, da se onemogoči prodiranje sončnih žarkov. Na torišču socialnega skrbstva so sklenili, da bodo izplačali raznim ustanovam, ki skrbijo za mladoletne na račun občine, 1.200.000 lir. Nato je občinski odbor proučil prošnjo gradbene zadruge državnih nameščencev za odstop občinskega zemljišča na vogalu ulic Colobini in Rabatta, ker namerava tam zezidati stanovanjsko hišo. Odbor se je izrekel za odstop tega zemljišča, zato bodo predložili zadevni ukrep v odobritev občinskemu svetu.

Potem je odbornik prof. Di Gianantonio poročal o organiziranju dnevnih poletnih kolonij za 200 otrok otroških vrtcev, kakor se je že dogajalo prejšnja leta. Te kolonije se pričnejo 4. julija in bodo trajale do 14. avgusta. Otrokom bodo nudili brezplačno razen oskrbe in razvedrila tudi po dve malici in kosilo na dan, kar bo stalo občino 700.000 lir. Odbor je tudi razpravljal o pripravah za razstave ročnih del otroških vrtcev, ki se bodo odprle 29. junija.

Končno je odbor odobril izdatek milijon lir za obnovitev in okrepitev javne razsvetljave v Ul. Aquilea poleg železniškega podvoza pri mostu IX. avgusta.

Občinski odbor se je sestal tudi snoči in razpravljal o drugih vprašanjih, med katerimi je bilo tudi vprašanje prilagoditve plačilnih tabel občinskih uslužbencev.

Jutri otvoritev dvorane „Ginnastiche"

Jutri dopoldne bodo otvorili novo dvorano telovadnega društva «Ginnastica Goriziana». Dvorana je zgrajena po najbolj modernih načrtih in bo ponos našega mesta. V njej bo prostor za telovadbo in košarko. Lepo igrišče bo marsikoaj lahko nudilo streho košarkarskim ekipam, zlasti kadar vremenske neprilike ne bodo dovoljevale igranja na prostem. V ilustracijo naj navedemo, da številna velika mesta nimajo primernega prostora za igranje košarke.

Dovoljen izvoz kostanja

Uradno je bilo sporočeno, da oblasti niso prepovedale izvoza kostanjevega lesa, ki ga uporabljajo za pridobivanje tanina. V Benečiji, ki je namreč med glavnimi dobavitelji kostanjevega lesa v Italiji, je namreč povzročila neutemeljena vest precej vznemirjenosti, ker številni trgovci v Nadiških dolinah izvažajo kostanj v Avstrijo.

Počitnice goriških lekarn

Goriške lekarne bodo zaradi poletnih počitnic zaprte po sledečem redu: Villa S. Giusto: od 1. do 15. julija; Alesani: od 8. do 22. julija; Cristofoletti: od 22. julija do 5. 7. Kuerner: od 29. julija do 12. avgusta; Pontoni - Bassi: od 5. do 19. avgusta; Urbani - Albanese: od 12. do 26. avgusta; D'Udine: od 19. avgusta do 2. septembra; Soranzo: od 9. do 23. septembra.

Tihotapca Sansona v Novi Gorici obsodili na 10 mesecev zapora

Tihotapil je v obe smeri. Iz Jugoslavije je spravil 375 kg živega srebra

Jugoslovanski organi so 4. februarja letos aretirali šoferja goriškega avtoprevozniškega podjetja «La Goriziana» Guida Sansona iz Gorice, ker so ugotovili, da je bil zapleten v veliko tihotapsko mrežo, ki je imela svoje zveze tudi z Ljubljano in Postojno in nekaterimi drugimi kraji na Primorskem.

Sansona so na procesu pred drevi v Novi Gorici spoznali za krivega in ga obsodili na deset mesecev zapora, ostalih pet oseb pa so obsodili na manjše zaporne kazni in globo.

Sanson je bil v zvezi z nekim Romanom Ljubičićem iz Gorice. V Jugoslavijo je tihotapil nadomestne dele za kolesa, električni material, blago, ogrlice, nogavice in drugo. Semkaj pa je tihotapil srebrnike in 375 kg živega srebra za 1.375.000 lir vrednosti.

Seznami davkoplačevalcev na vpogled na županstvu

Županstvo sporoča, da bodo do 30. junija na vpogled v protokolnem uradu, soba št. 7 glavni seznami za leto 1956 ter dopolnilni seznami prejšnjih let davkoplačevalcev dohodninskega davka, dopolnilnega davka, davka na hiše, zemljišča itd.

Prizadeti si sezname lahko ogledajo od 9. do 12. ure.

Slovo dijakov od profesorjev na strokovni šoli

Gojenci strokovne šole so dne 21. t. m. po končanih zaključnih izpitih priredili v lepo okrašeni šolski dvorani svoj običajni poslovilni sestanek, na katerega so povabili vse svoje profesorje, da so se jim za njih požrtvovalno delo in očetovsko skrb iskreno zahvalili. Sestanek je uspel v vsakem oziru. Gojenci se ob tej priliki zahvaljujejo tudi vsem dobrotnikom mladine, ki so jim pomagali storiti to veselje in se tako lepo posloviti od šole, ki je bistrila njih razum, ustvarila njih voljo in obogatila njih srca blagih čustev. Istočasno izrekajo vsi gojenci strokovne šole prisrčno zahvalo vsem svojim dobrotnikom, ki so jim pripomogli napraviti v tem šolskem letu kar tri res lepe in poučne izlete v Trst, po Furlaniji skozi Cedad, Videm, Palmanovo in v Benetke, Murano, Lido ter še več drugih strokovnih ekskurzij.

Posojilo hranilnice krajevnim ustanovam

Zakladno ministrstvo v Rimu je sporočilo, da je Hranilnica in posojilnica na seji upravnega sveta dne 22. t. m. odobrila goriški pokrajini posojilo v znesku 74 milijonov lir. Od te vsote bo dobila občina Villesse 3 milijone in pol lir za gradnjo šolskega poslopja; ostalih 70 milijonov 200.000 lir pa goriška pokrajinska uprava za kritje proračuna za leto 1953.

— KINO —

CORSO. 17.00: «Ljubi me ali me pusti», D. Day in J. Cagney, cinemascope.
VERDI. 17.00: «Zadnje izzivanje», R. Scott, v barvah.
CENTRALE. 17.00: «Lili», L. Caron in M. Ferrer, v barvah; ob 21.: «Odnehaš ali nadaljuješ».
VITTORIA. 17.00: «Vražji general», C. Jurgens in M. Roch; ob 21.: «Odnehaš ali nadaljuješ».
MODERNO. 17.00: «Dobrodošli v regimentu», J. Durante.

V soboto popoldne izredna seja pokrajinskega sveta

V soboto ob 16. uri bo v dvorani županstva na Korzu izredna seja pokrajinskega sveta, na kateri bodo razpravljali o številnih točkah dnevnega reda. V glavnem gre za odobritev povsem upravnih zadev glede raznih inštitutov, šol in podobno.

Izpitne komisije na liceju in učiteljišču

V ponedeljek 2. julija se bodo pričeli zrelostni izpiti na liceju ter usposobljenostni izpiti na učiteljišču. Komisije pri izpitih na slovenskem liceju in učiteljišču bodo takole sestavljene:

klasična matura: predsednik: prof. Arturo Cronia; italijanščina: prof. Neda Fortis; latinščina: prof. Rado Bednarik; slovenščina: prof. Kazimir Humar; filozofija in zgodovina: prof. Andrej Makuc; matematika in fizika: prof. Franco Ferlat.

Učiteljišča matura: predsednik: prof. Bartolomeo Calvi; italijanščina: prof. Attilio Missoni; slovenščina: prof. Emil Bekar; latinščina: prof. Nežica Kocjančič; pedagogika: prof. Boris Mašera; matematika: prof. Franc Močnik.

Jutrišnji urnik trgovin

Zveza trgovcev goriške pokrajine obvešča, da bodo trgovinski obrati vseh občin goriške pokrajine jutri, 29. t. m. obratovali po sledečem urniku:

Mesnice: odprte samo v dopoldanskih urah do 11. ure; miekarne in pekarne: v dopoldanskih urah do 12.30; trgovine s sadjem in zelenjavo: v dopoldanskih urah do 12. ure in cvetličarne do 13. ure. Vse ostale trgovine bodo ves dan zaprte.

Danes, četrtek, imajo vsi trgovci možnost, da podaljšajo večerni urnik trgovin za pol ure izvzemši mesnice, ki bodo v popoldanskih urah zaprte.

Izidi male mature

Na Državni nižji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom v Gorici so izdelali pri nižjem tečajnem izpitu sledeči dijaki: Božidar Bratina, Remo Cernetig, Venčeslav Devetak, Danilo Jakin, Pavel Maurensig, Božidar Petarin, Marko Sulli, Aldo Terpin, Salvator Venosi, Jožef Vidimar, Marija Cescutti (odličnjakinja), Silva Di Dio, Marija Elsbacher (odličnjakinja), Nadja Paulin, Bogoljuba Pisk.

2 dijaka sta bila zavrnjena; 21 pa jih je dobilo popravne izpite.

DRUŽINSKI DAVEK ZA LETO 1956 V GORIŠKI OBČINI

Objavljamo imena davkoplačevalcev z obdavčljivo vsoto in višino davka

Objavljamo drugi seznam davkoplačevalcev v goriški občini od 960.000 do 500.000 lir obdavčljivega dohodka.

700.000 (26.300): Gobbo dr. Antonio, Godina Pietro, Coniglio Irene, Dreossi Giuseppe. 682.000 (25.650): Brandi Edoardo. 913.000 (37.500): Bernardis dr. Ferruccio. 859.000 (34.400): Fantoni dr. Antonio. 737.000 (28.000): Orsini dr. Giorgio. 718.000 (27.000): Piazzesi geom. Corrado. 763.000 (29.600): Bignolini Renato. 950.000 (39.500): Primas Arturo, Vendramin Valentino, Ribi Carlo, Leghissa vd. Maria, Molar vd. Giuseppina. 900.000 (36.640): Rapuzzi dr. Felice.

960.000 (40.000): Costa dr. Sante. 880.000 (35.500): Vida vd. Margherita. 750.000 (29 tisoč): Fonzari dr. Giovanni. 650.000 (24.000): de Fornasari Nereo, Laganella dr. Antonio, Lomauro Santo. 580.000 (20.600): Furlani Giuseppe pok. Ant. 550.000 (19.290): Fuchs Giuseppe, Goriup vd. Emilia, Piani Pietro, Rutar dr. Carlo, Sacchetti Luciano, Rodenigo Evelino. 538.000 (18.800): Fugalli Francesco. 450.000 (18.800): Vičoz Mario. 770.000 (30.000): Visintin Giuseppe.

790.000 (31.000): Gerbec Antonio. 750.000 (29.000): Chiades Angelo, Culot Norberto, Del Franco Andreina, Lenuzza Ruggero, Maniacco Giulio, Manzini dr. Giovanni, Minimi Alfredo, Muzzo Ugo, Russian Giuseppe. 785.000 (30.700): Devetag inž. Diego. 820.000 (32.000): Oliva dr. Rodolfo. 812.000 (32.000): Vierthaler prof. Augusto. 778.000 (32.200): Salis dr. Aldo. 720.000 (27.315) Tomasin Enrico. 787.000 (30 tisoč): Sigg Alfredo. 763.000 (29.600): Sicherle Camillo, Vianello Giovanni.

700.000 (26.329): Cristofoletti Angela Maria, Cristofoletti Roberto, Cuk Elia, Cumar Giuseppina, Gottard Ettore, Macuzzi Cirillo, Majo Francesco, Milanese Luigi, Pais Becher Ettore, Pellis dr. Carlo, Posselt Carlo, Scodini Enrico, Simonit Giuseppina, Spangher Vittorio, Suligoi Floriano, Valli Giuseppe, Zitter Oreste, Bebus Luigi.

672.000 (25.000): Piccinini dr. Guido. 642.000 (23.700): Rotteri Eugenio. 641.000 (23 tisoč 600): Vai Amilcare. 693 tisoč (26.000): Carrara Rodolfo, Padovan Mario. 620.000 (22.000): Cociancic Saverio. 639.000 (23.400): De Stefani Francesco, Mucci Federico. 630.000 (23.000): De Nordis vd. Lidia. 673.000 (25.000): Gonano Ettore. 627.000 (22.900): Marchi Lino. 638.000 (23.300): Marsi dr. Pietro. 652.000 (24 tisoč): Milocco Leonardo. 663 tisoč (24.700): Modestini Mirko.

600.000 (21.553): Campestrini Giovanni, Candolo Ernesto, Ceriani Giuseppe, de Claricini dr. Massimiliano, Koll Adolfo, Coronini co. Francesco, Coronini cs. Nicoletta, Kusterle Mario, Furlan vd. Pierina, Giani Marino, Grusovin vd. Giovanna, Marega Giuseppe Edoardo, Melon Costantino, Mian Bruno, Molesini Vittorio, Morini Nevio, Nanut Enrico, Podgornik Antonio, Principe Isidoro, Princis roj. Visintin Dolores, Provvidenti Dario, Ramondini vd. Candida roj. Giberti, Sampiero dr. Matteo, de Savorgnani Ricciotti, Scaramella Antonio, Schiff Antonio, Simoni Silvia, Simonit Antonio, Temil vd. Anita, Toso Emilio, Tuzzi Aurelio, Vecchi Luigi, Verzegnassi dr. Rodolfo, Vuga Rodolfo, Vuga Giovanni, Perco Carmela, Piccini Tarcisio, Bagnardi Vincenzo, Fornasir ing. Sergio, Bassanese Antonio, Beltrami Giuseppe, Bissaldi Enrico, Bregant dr. Mario, Delpin dr. Luigi, Fagioli Giacomo, Iaicez vd. Anna roj. Seculin, Jucchi Giuseppe, Leban Giovanni, Martini Pietro, Bressan geom. Mario.

596.000 (21.400): Padovan Enrico. 535.000 (18.600): Pagnutti Mario. 523.000 (18.100): Parenzan Remigio. 560.000 (19 tisoč 700): Pentassuglia Amedeo. 539.000 (18.800): Riccobon Saverio. 514.000 (17.700): Santoro Antonino. 537.000 (18 tisoč 700): Scapini Michele. 507 tisoč (17.400): Sessanta o Santi Luigi. 560.000 (19.700): Varli Carlo. 393.000 (21.300): Chiozza geom. Antonino. 515 tisoč (17.800): Crovetti ing. Bruno. 560.000 (19.700): Furlan Ultimo. 550.000 (19.000): Kustrin Giovanni, De Peppo dr. Mario, Vertovec dr. Giuseppe.

530.000 (18.400): Camauli Vittorio. 560.000 (19.700): Makuc Antonio. 547.000 (19.100): Macuz Giuseppe. 531.000 (18 tisoč): Leoni Illo. 521.000 (18 tisoč): Guarnieri Vincenzo. 520.000 (17.900): Caner Antonio Corsini Domenico. 517.000 (17.870): Malner ing. Bruno. 526.000 (18.200): Zucalli Rambaldo. 525.000 (18.200): Millefiorini Giorgio. 583.000 (20.800) Vincenzi Lino. 560.000 (19.700) Visintin ing. Ferčinando. 514 tisoč (17.760): Zorzut Virgilio. 511.000 (17.660): Zollia dr. Giuseppe.

500.000 (17.116): Blanzan Antonio, Bragantini Carlo, Brezigar Rodolfo, Busolini dr. Giulio, Buttignoni Ernesta, Calderini Giovanni, Cappella Amedeo, Celso Oreste, Cernigoi Luciano, Ciani Guerrino, Colla Roberto, Contento vd. Zoe, Cossovel Egone, Culot Silvio, D'Agnolo vd. Maria, Delpin Giovanni, Delpin vd. Giuseppina, De Rosso Vittorio, Drufovka Carlo, Lazzarovich Anna roj. Fonda, Cunoldi dr. Riccardo, de Fornasari Angelo, Gregorig Giovanni, Fieghel Antonio, Fischer vd. Cristina, de Franzoni dr. Anselmo, Furlani Giuseppe pok. Francesco, Furlani Maria roj. Peternel, Glessi dr. Antonio, Gorian Pietro, Grusovin dr. Giuseppe, Leghissa Alessandro, Magris Federico, Martellani Milano od Milana, Mengotti Umberto, Mocolle Elisa, Nicola Oreste, Olivo Rodolfo, Pellis ing. Ugo, Persoglia Rodolfo, Piccini Pietro, Pisani Giuseppe, Pozzati Gino, Protto Pietro, Puia vd. Vittoria, Rizzi vd. Letizia, Rolich Ferdinando, Rubino Orsola, Sfiligoi Egidio, Silli Giuseppe, Silvestri Silvio, Sponza vd. Ersilia, Ticozzi Federico, Trentadue Francesco, Turco Vittorio, Visintin Giovanni, Vittori Guido, Vitturelli Giorgio, Vizin Isidoro, Voigtlaender Rainardo, Volpis Antonio, Zanardi Pasquale, Zongher Luigi, Beato dr. Giuseppe, Bernardis vd. Giacomina, Bianchini vd. Palmira, Bisiach Felice, Bisiach vd. Luigia.

DEŽURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Villa S. Giusto, Korzo Italia 102 - tel. 31-52.

ŠPORTNI DNEVNIK

TRETJI DAN MEDNARODNEGA MLADINSKEGA NOGOMETNEGA TURNIRJA

PO BURNI TEKMI PROTI SPLITU se je Ponziana plasirala v finale

V ostalih treh skupinah so dosegli prvo mesto Vasas, Rijeka in Hajduk

Rezultati:

I. SKUPINA — PULJ
Dinamo - Bronshoj 5:1 (2:1)
Vasas - Scoglio Olivi 4:2 1:0)
II. SKUPINA — REKA
Sibenik Slavoj Lib. 1:0 (0:0)
Rijeka-Csepeli Vasas 1:0 (1:0)
III. SKUPINA — OPATIJA
Ponziana Split 2:0 (1:0)
Eintracht - Opatija 2:0 (0:0)
IV. SKUPINA — LABIN
Hajduk - Austria 1:1 (0:0)

Ker je Austria v 35' II. polčasa odstopila, pripada zmaga Hajduku z 2:0.

OPATIJA, 27. — Ponziana si je danes priborila svojo tretjo zasluženo zmago in s tem vstop v polfinale, kar pomeni, da si je zagotovila najmanj četrto mesto na turnirju. Čeprav je bila današnja zmaga nad Splitom neoporečna, se je tekma vendar končala precej dramatično, saj ni dospela niti do svojega regularnega konca. Pet minut pred koncem je namreč moral sodnik zaradi žalitev in dejanskih napadov na njegovo osebo izključiti tri igralce Splita. Ker je bil eden izključen že prej, jih je ostalo samo sedem; sodnik je zaradi tega tekmo zaključil. Gola za Ponziano sta dosegla Florio in Ruan.

V reški skupini je o prvem mestu odločil količnik golov in prav tako tudi v puljski skupini. Tako sta se v polfinale plasirala Rijeka pred Šibenikom in Vasas pred Dinamom. V skupini v Labinu je bil tudi nešportni konec tekme med Hajdukom in Austrio. Baje zaradi neke sodnikove napačne odločitve je Austria odstopila pri stanju 1:1, tako da je zmaga pripadla Hajduku z 2:0. Z neodločenim rezultatom pa bi se Austria že plasirala v polfinale.

Žrebanje parov za polfinale bo jutri opoldne.

* * *

Zagrebški Dinamo je bil povabljen za drugo polovico julija v Bolgarijo. Zagrebčani bi odigrali dve tekmi, in sicer 21. in 22. julija v Sofiji. Dinamo bo to povabilo najbrž sprejel.

* * *

CARACAS, 27. — Moštvo Rome je prispelo davi z letalom iz Rima v Caracas. Roma bo igrala na turnirju, na katerem bodo nastopili tudi Real Madrid, Porto in Vasco de Gama. Turnir se prične v soboto.

* * *

FIRENZE, 27. — Fiorentina je povabila špansko moštvo Real Madrid v Firenze na srečanje, ki naj bi bilo 2 ali 9. septembra t. j. neposredno pred začetkom italijanskega nogometnega prvenstva.

KOLESARSTVO

MILAN, 27. — Francoski kolesarski dirkač Anquetil bo v petek ob 18. uri poskusil znova zrušiti rekord v enourni vožnji, ki ga ima že dolgo časa Fausto Coppi. Anquetilu je poskus pred dnevi spodletel.

PLAVANJE

Francoski sprinter Aldo Eminente je v odlični formi. V Parizu je preplaval 100 m v času 56.6. Zelo dober je tudi olimpijski zmagovalec na 400 m Boiteux, ki se pripravlja na ponovno pridobitev evropskega rekorda na 400 m. Njegov rekord je znašal 4:30.7, odvzel pa mu ga je s 4:30.0 Italijan Romani. Boiteux je na treningu preplaval 400 m v 4:35.5.

* * *

Nekaj rezultatov s plavalnega tekmovanja v Budimpešti — **100 m:** Kadas 58.6. **400 m:** Zaborsky 4:35.9, Ats 4:37.0. Till 4:41.0. **200 m prsno:** Petrusewicz (Polj.) 2:43.7. **200 m metuljček:** Fejer 2:39.6. **Ženske — 100 m:** Seboe 1:8.8. **200 m prsno:** Karpati 2:58.5.

* * *

V Geldropu so se srečale skoraj vse najboljše madžarske in nizozemske plavalke. Nekaj rezultatov — **100 m:** Gastelaars (Niz.) 1:06.1, Szoeke (Madž.) 1:06.1. **400 m:** Kok (Niz.) 5:17.2, Szekely (Madž.) 5:19.7. **100 m metuljček:** Voorbij (Niz.) 1:17.6, Littomericzy (Madž.) 1:17.7. **100 m hrbtno:** Pajor (Madž.) 1:15.9, Van Alphen (Niz.) 1:15.9. **200 m prsno:** Haan (Niz.) 2:57.6.

Šahovski dvoboj FLRJ - SZ

Slabo za Jugoslovane pri prekinjenih igrah

BEOGRAD, 27. — Danes so se na šahovskem turnirju med FLRJ in SZ igrale prekinjene partije. Iz sedmih partij so Jugoslovani dobili le dve točki, tri partije pa še niso končane. Rezultati: Korčnoj - Matanović remi, Ivkov - Tajmanov 1:0, Geller - Djurašević 1:0, Boleslavski - Milić remi, Trifunovic - Petrosjan 0:1, Karaklajić - Keres 0:1, Pirc - Averbah 0:1. V času, ko poročamo, partije Averbah - Rabar, Milic - Korčnoj in Tajmanov - Trifunović še niso končane.

Stanje je sedaj tako: SZ - FLRJ 30,5:22,5 (3).

Davidson in Patty izločena v Wimbledonu

LONDON, 27. — Na turnirju v Wimbledonu je prišlo danes do drugega presenečenja, čeprav ne tolikšnega kot v prvem dnevu, ko je Indijec Krišnan izločil Drobnega. Danes je namreč 19-letni Avstralec Ashley Cooper premagal Sveda Davidsona, nosilca serije št. 3, v petih setih s 6:3, 2:6, 6:3, 1:6, 6:4. Igra je trajala poldrugo uro. Vendar pa poraz Davidsona ni edino presenečenje današnjega dne, saj je doživel podobno usodo tudi bivši zmagovalec na wimbledonskem turnirju, Američan Budge Patty, nosilec serije št. 4. Premagal ga je Anglež Bobbie Wilson z 12:10, 2:6, 6:3, 6:4.

Sirola je premagal Indijca Kumarja z 2:6, 7:5, 6:2, 4:6, 8:6. Pietrangeli je z lahkoto odpravil Venezuelca Pimentala s 7:5, 6:3, 6:3.

Slalom na divjih vodah

Lepa zmaga Jugoslovanov

TRIDENT, 27. — Na mednarodni tekmi v slalomu na divjih vodah, ki je bila na 600 m dolgi progi na reki Adiži, je dosegel odlično zmago Jugoslovan Pavel Boni iz Nove Gorice. Tekma je bila težavna zaradi narasle in močne vode ter zaradi 20 obveznih prehodov. Tekmo je gledalo več tisoč ljudi, ki so zmagovalca nagradili s ploskanjem. Tudi četrto mesto je pripadlo jugoslovanskemu tekmovalcu Mozetiču. In končno je tudi moštvo kluba iz Nove Gorice zasedlo prvo mesto pred tremi klubi iz Nemčije, pred klubom iz Merana in klubi iz Avstrije. Moštvo iz Nove Gorice so sestavljali Boni, Mozetič in Srebrnič.

KOSARKA

V soboto, 30. junija bo na stadionu Crvene zvezde na Malem Kalemegdanu tekma med moškima košarkarskima reprezentancama Jugoslavije in Turčije. To bo osmi dvoboj najboljših košarkarjev Jugoslavije in Turčije. Dosedanja bilanca kaže minimalno prednost Jugoslavije: dobila je 4 in izgubila 3 tekme. Turčijo je premagala leta 1949 v Neaplju z 49:37, leto pozneje v Carigradu z 52:38, leta 1952 v Beogradu z 51:47 in leta 1953 v Carigradu z 75:61. Izgubili pa so Jugoslovani leta 1952 v Milanu z 39:40, istega leta v Carigradu z 36:38 in leta 1953 prav tako v Carigradu s 63:65. V jugoslovanski reprezentanci bodo naslednji igralci: Loci (85 tekem za reprezentanco), Engler (56), Minja (13), Katić (11), Mueller (18), Kristančič (26), Miletić (8), Kocijan (1), Danev (1), Blaškovič (45), Marković (1). Loci je edini igralec, ki je igral v vseh tekmah proti Turčiji.

ZIMSKI SPORT

V Genfu (Švica) je bila te dni konferenca zastopnikov alpskih dežel Avstrije, Francije, Italije, Nemčije, Švice in Jugoslavije. Pod vodstvom predsednika FIS Marca Hoblerja so sestavili FIS-koledar tekmovanj. Med drugim je rečeno, da bodo od 8. do 10. marca v Planici tekmovanja v smuških poletih. Na tej konferenci so nekateri predlagali, naj bi trojno alpsko kombinacijo zamenjali z nekdanjo dvojno kombinacijo (smuk in slalom). Drugi pa so nasprotovali temu predlogu, češ da bi prišli potem na svoj račun le specialisti za ti disciplini.

NOGOMET

V Sofiji je beograjski Radnički izgubil s četrto plasiranim bolgarskim klubom Dinamom z 1:2 (1:2).

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

Letni kino v Škednju

predvaja danes 28. t. m. ob 18.30 in na prostem ob 20.30 uri film Libertas CINEMASCOPE

Neukrotljivi Jack Slade

Od 21. do 22. ure televizijski prenos «ODNEHAS ALI NADALJUJES»

Najboljši boksarji na svetu

Loi in d'Agata sta v svojih kategorijah na prvem mestu za svetovnim prvakom. Kdo bo zasedel izpraznjeno mesto svetovnega prvaka?

NEW YORK, 27. — Boksarska revija «Ring» objavlja svojo mesečno klasifikacijo posameznih boksarjev. Archie Moore, ki ima 39 let, ter 21-letni Floyd Patterson sta na prvem in drugem mestu kot aspiranta za izpraznjeno mesto svetovnega prvaka težke kategorije. V lahki kategoriji je Italijan Duilio Loi prevzel mesto Ralpha Dupasa kot prvi pretendent za dvoboj s svetovnim prvakom Walleacom Smithom. To častno mesto mu je zagotovila njegova zmaga s k. o. nad Špancem Fredom Galliano.

Navajamo klasifikacijo omenjene revije za vse kategorije (za prvakom je naštetih po deset boksarjev, ki jih smatra revija za najboljše po njihovih zadnjih rezultatih):

Težka kategorija:

Prvak: mesto nezasedeno. 1. Archie Moore, 2. Floyd Patterson, 3 Tommy Jackson, 4. Bob Baker, 5. Willie Pastrano, 6. Bob Satterfield, 7. Johnny Holman, 8. Johnny Sumerlin, 9. Haroid Carter, 10. Eddie Machen.

Srednje-težka:

Prvak: Archie Moore, 1. Gerhard Hecht, 2. Yolande Pompey, 3. Hans Stretz, 4. Chuck Spieser, 5. Willi Hoepner, 6. Joey Maxim, 7. Gordon Wallace, 8. Marty Marshall, 9. Charles Colin, 10. Ron Barton.

Srednja:

Prvak: Ray Robinson, 1. Gene Fullmer, 2. Bobby Boyd, 3. Charles Humez, 4. Bobo Olson, 5. Charley Joseph, 6. Tiger Jones, 7. Eduard Lausse, 8. Milo Savage, 9. Rocky Castellani, 10. Holly Mims.

Srednje-lahka:

Prvak: Johnny Saxton, 1 Carmen Basilio, 2. Tony Demarco, 3. Isaac Logart, 4. Virgil Akins, 5. Art Aragon, 6. Vince Martinez, 8. Joe Miceli, 9. Ramon Fuentes, 10. Clarence Harris.

Lahka:

Prvak: Wallace Smith, 1. Duilio Loi, 2. Ralph Dupas, 3 Cisco Andrade, 4. Jimmy Carter, 5. Larry Boadman, 6. Johnny Gonsalves, 7. Ludwig Lightburn, 8. Joe Brown, 9. L. C. Morgan, 10. Frankie Ryff.

Peresna:

Prvak: Sandy Saddler, 1. Hogan Bassey, 2. Fred Galiana, 3. Cherif Hamia, 4. Carmelo Costa, 5. Flash Elorde, 6. Paul Jorgensen, 7. Ciro Morasen, 8. Ray Famechon, 9. Victor Leon, 10. Jose Hernandez.

Bantam:

Prvak: Robert Cohen, 1. Mario D'Agata, 2. Raton Macias, 3. Billy Peacock, 4. Jose Lopez, 5. Leo Espinosa, 6. Little Cezar, 7. Kevin James, 8. Alphonse Halimi, 9. Jean Bernard, 10. Ricardo Moreno.

Muša:

Prvak: Pascual Perez, 1. Memo Diez, 2. Dai Dower, 3. Yougn Martin, 4. Hitoshi Misako, 5. Danny Kid, 6. Tanny Campo, 7. Jake Tuli, 8. Guy Schatt, 9. Aristide Pozzali, 10. Oscar Suarez.

Kino na Opčinah

predvaja danes 28. t. m. z začetkom ob 18. in 20.30 na prostem EŃIC film.

Prepovedana glasba

Igrajo: TITO GOBBI in MARIA MERCADER - LOREDANA

Od 21. do 22. ure televizijski prenos «ODNEHAS ALI NADALJUJES»

ANDREJ BAHUN

Socialni boji delavcev bivše Južne železnice

5.

Ključar je stopil k delavcu ter mu dejal, da je kradel kavo. Nato ga je peljal k prometnemu uradniku v dvorano ter mu sporočil, da je prijel tatu, ki je kradel kavo, Uradnik je vprašal, kje ima delavec kavo in ključar je pojasnil, da jo ima v žepu. Uradnik je ukazal delavcu, naj iztrese kavo na mizo. Ko je delavec izpraznil žep, so se navzoči uradniki začudili, ker je bilo več prahu in smeti kakor kave. Uradnik je vprašal delavca, od kod ima kavo in ta je odvrnil, da jo je pobral pod vozom pri skladišču, kjer so jo razkladali, ko jo je stranka pripeljala na predajo. Delavec je še dodal, da če ne bi bil tega pobral, bi ostalo na cesti, kjer bi bilo povoženo ali pohojeno in se ne bi nihče za teh nekaj zrn brigal. Uradnik je izjavil, da tu ni govora o tatvini in je pustil delavca, da se je vrnil k svojemu poslu. Ključar pa je ostal z dolgim nosom osramočen.

Kakor se je izkazalo, niso imeli ključarji sreče z delavci na Južni železnici glede tatvin. Zato so začeli drugače ravnati. Prav v istem skladišču, kjer je ključar obdolžil omenjenega delavca kraje kave, se je nekaj mesecev pozneje pripetilo naslednje: Bilo je nekega jesenskega večera, ko so delavci, ki so delali čez uro, sprejemali blago, ki so ga stranke pripeljale na predajo. Bila je že tema in skladišče je bilo le slabo razsvetljeno z eno samo petrolejko. V skladišču so zlagali vagonske pošiljke kave v vrste po štiri vreče visoko. Med vrstami je bil meter širok prostor, da se je moglo z vozičkom skozi. S prevzemalcem in tehničarjem je delalo 8 delavcev pri tehtnici poleg vrat. Med vrstami vreč kave je bil ključar, ki je stražil blago. Ključar, ki je imel dolg plašč, je slonel na vrsti vreč kave. Enemu izmed delavcev se je zdel ključar sumljiv, ker je dolgo slonel na istem kraju in se je venomer pregibal; vrečo, na kateri je slonel, je neprenehoma nekam suval in stresal. Delavec ga je skrivoma opazoval in je hitro ugaril, kaj pomeni tisto nenehno suvanje ter premikanje vreč kave. Dalj ko ga je opazoval, bolj je bil prepričan, da ključar krade kavo. Ključar si je bil namreč priskrbel medeninasto cevko, kakršno so rabili za pregledovanje kave, ki ima en konec širši, podoben rogu, drugi konec pa koničast. Ta ima takšno luknjico, da gre skozi po zrno kave. Ta konec se vtakne v vrečo s kavo, nakar pride zrno v cevko in na ta način se ugotovi, kakšna vrsta kave je v vreči, da je tako ni treba razvezovati.

Delavec, ki je ključarja opazoval, je dobro vedel, kakšno pripravo mora imeti ključar. Bilo je zamudno na ta način spravljati večjo količino kave iz vreče, ker ne bi hotela teči v cevko, če ne bi vreče neprenehoma suval in stresal. Tega pa ne bi mogel opravljati neopaženo. Zaradi tega je delavec pustil ključarja približno eno uro, da ši je napolnil žep na plašču. Šele potem je stopil k njemu in ga odločno nagovoril z besedami: «Gospod, vi pa kavo kradete!» Presenečeni ključar je začel jecljati: «Kaj, kaj, jaz da kradem kavo, to ni res».

«Res je», je poudaril delavec in dodal: «Dolgo sem vas opazoval». Nato se je delavec obrnil k ostalim na vratih in rekel: «Tovariši! Tale gospod ključar, ki nas nadzoruje, da ne bi kradli, sam krade». Temu so se delavci zelo čudili. Nato sta dva prijela ključarja pod pazduho ter ga peljala v prometni urad. Uradniku sta javila, da sta tokrat pripeljala pravega tatu, ki ima v žepu plašča kavo. Nato so ključarju izpraznili žep, v katerem je bilo tričetrt kilograma kave, in sicer najboljše vrste. Sestavili so zapisnik in predali ključarja postajni policiji.

Zgodilo se je, da so pri belem dnevu ukradli vagon desk s tržaške južne postaje, ki so bile v lesnem skladišču. Skladišče je stražil ključar in na izvoznih vratih je prav tako bil ključar, ki je nadzoroval izvoz blaga. Stranka, ki je razrešila blago pri oddajni blagajni, je nato šla s tovornim listom k skladiščniku, ki ga je podpisal, nakar je smela blago prevzeti; pri izvozu je morala prav tako kontrolnemu ključarju pokazati tovorni list. Tovornemu listu so bili priloženi trije kontrolni listki, ker je stranka s konjsko vprego vagon lesa odpeljala trikrat in je ključar na vratih ob vsaki vožnji po en listek preščipnil. To je bilo vsekakor zadostno nadzorstvo.

Tokrat je prišel prejemnik z razrešenim tovornim listom, toda desk ni bilo več v skladišču. Kdo naj bi bil torej odgovoren za to veliko tatvino, kakršna se ni nikoli pripetila v času, ko so bili postajni delavci čuvaji na vratih, medtem ko skladišče takrat sploh ni bilo zastraženo? Nihče drug kot ključarji.

Ključarji so postajali od leta do leta proti železničarjem bolj predrzni. Uslužbencem in delavcem so hodili za hrbtom, kakor hodi jetniški paznik za krdelom jetnikov. To je bilo nedopovedljivo mučno, kajti vsak uslužbenec se je moral počutiti kot jetnik oziroma zločinec. Vmešavanje ključarjev v službo je postalo že vsakdanji običaj. Neka stranka je prišla z vozom ob pol šestih zvečer po moko. Uslužbenec I. Fatur je izdajal stranki blago, delo pa ni bilo do šeste ure končano. Toda ključar, ki je bil tamkaj, se ni za to prav nič zmenil in je začel samovoljno zapirati vrata skladišča. Uslužbenec se je ključarju uprl ter mu skušal pojasniti, da mora stranki postreči in začeto delo končati ter da služba železničarjev ne traja po delovnem redu samo do šeste ure, temveč da se normalna služba opravlja, če delo zahteva, do pol sedmih. Če pa ne bi bilo delo do te ure končano, tedaj bi se moralo opravljati nadurno delo. Toda ključar je trmasto vztrajal pri svoji zahtevi, zaradi česar bi prišlo med njim in železničarjem skoraj do pretepa.

Železničarji so se zaradi nastopanja ključavničarjev proti njim in vmešavanja v njihovo službo pritoževali pri svojem načelniku, toda brez uspeha. Vse njihove pritožbe so bile kakor bob v steno. Postaj